

Kudelman – visio Helsingin keskustan vehreästä sydäimestä 2040

6.5.2025

Lundén
Architecture
Company

Kudelma – Visio Helsingin keskustan vehreästä sydäimestä
2040

2025

Tekijät

Lundén Architecture Company

- Carmen Lee, *arkkitehti, projektipäällikkö*
- Sirkku Huisko, *maisema-arkkitehti, asiantuntija*
- Eero Lundén, *arkkitehti, asiantuntija*
- Tiina Merikoski, *TkT, asiantuntija*
- Hannele Cederström, *arkkitehti*
- Bertta Röning, *arkkitehti*

Ohjausryhmä

Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala

- Rikhard Manninen
- Jussi Luomanen
- Janne Prokkola
- Jouni Heinänen
- Ville Lehmuskoski
- Kaisa Solin
- Tommi Suvanto

Senaatti

- Otto Virenius, *kiinteistökehityspäällikkö*

Teksti ja taitto

Carmen Lee, Tiina Merikoski & Hannele Cederström

Kuvat ja kaaviot

Helsingin kaupungin aineistopankki tai Lundén Architecture Company ellei toisin mainita

Tässä raportissa kuvataan strateginen kaupunkikehittämisen visio Pasilan ja Helsingin päärautatieaseman välisen akselin vahvistamiseksi. Työn tarkoituksena on tarjota lähtökohtia kantakaupungin kehittämiseksi tuleville vuosille sekä tarkastella, minkälaista kaupunkia näiden lähtökohtien pohjalta voisi syntyä.

Visio on laadittu laajalla asiantuntijaryhmällä tuottamalla monipuolisesti tarkasteluja kaupunkisuunnittelun ja toiminnallisen kokonaisuuden tasoilla. Ilman tämän laajan asiantuntijuuden tukea ja panosta ei tätä visiotyötä olisi voitu tuottaa projektin tiukassa aikataulussa.

Työn aikana on myös keskusteltu kaupungin eri toimialojen asiantuntijoiden ja Väyläviraston kanssa, perehdytty lukuisiin selvityksiin ja muihin tietoaaineistoihin sekä ajankohtaiseen, työn kannalta relevanttiin tutkimukseen. Nämä on lueteltu raportin lopussa.

Tämä laajan raportin rinnalle on tuotettu suppeampi esitys vision keskeisten ideoiden ja tavoitteiden esittelemistä varten.

Sisällys

Johdanto

Lähtökohdat

Visio ja tavoitteet

Ideat ja mahdollisuudet

Lähteet

Kuvalähteet

Johdanto

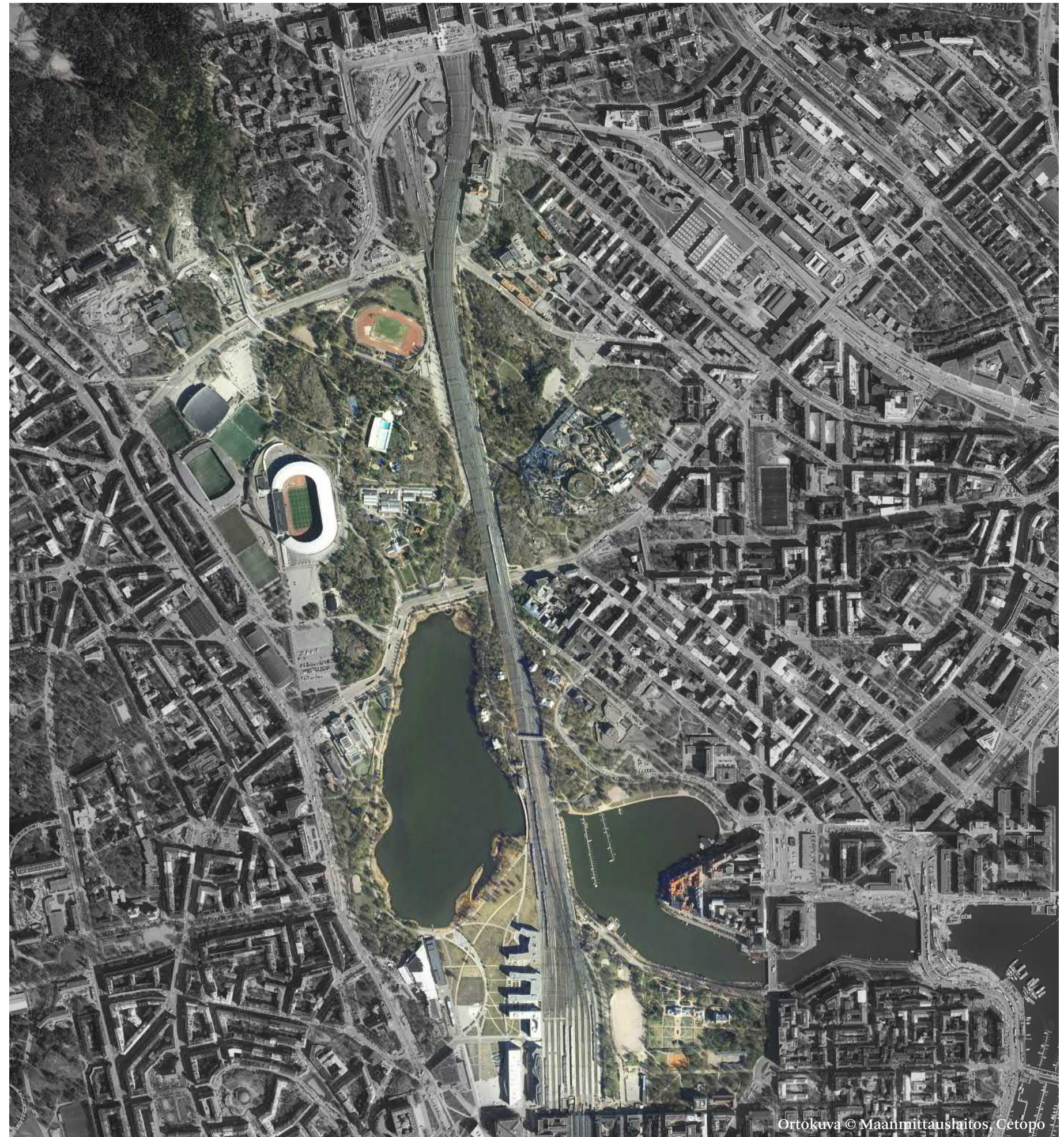
Kudelma on visio Helsingin ytimeen saakka yhtenäisestä Keskuspuistosta, entistäkin vahvemmassa kantakaupungin vihreästä sydäimestä, joka yhdistää kansainvälisesti kiinnostavat kulttuuri- ja luontoarvot monimuotoiseksi kokonaisuudeksi.

Työssä tarkastellaan Pasilan ja päärautatieaseman välistä aluetta radan molemmin puolin, joka on nykyisellään raidekäytävän jakama. Tavoitteena on ollut tutkia, miten alueella olevien arvokkaiden kulttuurin, vapaa-ajan ja virkistytymisen kohteiden keskinäisiä yhteyksiä voidaan vahvistaa ja raidekäytävän estevaikutusta vähentää.

Vision ja tavoitteiden mukaisesti työssä on tutkittu minkälaisilla toimenpiteillä ja uusilla yhteyksillä alueella sijaitsevien kulttuuri-, virkistys- ja tapahtumatoimintojen kokonaisuutta voidaan vahvistaa, katkonaista jalankulun ja pyöräily-yhteyksien verkostoa eheyttää sekä Keskuspuiston kytkeytyneisyyttä Töölönlahdelle ja Kaisaniemeen parantaa.

Tarkastelualueen eheyttämiseksi on tutkittu erilaisten yhteyksien sijaintia, luonnetta ja toteutettavuutta sekä niiden avaamaa kehityspotentiaalia. Lisäksi raportissa esitetään erilaisia toteuttamisen typologioita, mahdollisten interventioiden paikkoja sekä yhteyden kehittämisen avaamia kiinteistökehittämisen mahdollisuuksia. Mahdollisten kehittämistoimenpiteiden edellyttämät tarkemmat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan myöhemmin, mikäli jotain ideoista edistetään. Tämän työn tarkoitus ei ole ollut tuottaa raportissa esitetyistä ideoista ja mahdollisuuksista erillisiä kohdetai tarvekohtaisia selvityksiä.

Keskeiset strategiset lähtökohdat kaupungin kehittämiselle nimeetään kaupunkistrategiassa ja sitä toteuttavissa ja tarkentavissa strategia- ja toteuttamisohjelmissa. Tämän visiotyön tarkoituksena on ollut tuottaa tietoa seuraavaa strategiakautta varten ja siten myös uutta kaupunkistrategiaa ja yleiskaavan toteuttamisohjelmaa ajatellen. Vision avulla luodaan myös näkemys keskustan vihreästä sydäimestä kansallisen kaupunkipuiston valmistelun tueksi.

Ortokuva © Maanmittauslaitos, Ceto

An aerial photograph of Helsinki, Finland, showing a dense urban landscape with numerous buildings, streets, and green spaces. A large, semi-transparent green overlay is placed over the central and northern parts of the city, indicating a proposed urban development plan. The overlay follows a winding path through the city, connecting various areas. The text is overlaid on the left side of the image, in white, bold, sans-serif font.

Kudelman visio Helsingin ytimeen saakka yhtenäisestä
Keskuspuistosta – kantakaupungin vehreästä sydäimestä,
joka yhdistää kansainvälisesti kiinnostavat kulttuuri- ja luontoarvot
monimuotoiseksi kokonaisuudeksi

A wide wooden boardwalk made of horizontal planks runs from the foreground into the distance. To the left of the boardwalk is a low, light-colored wooden fence. To the right is a raised garden bed filled with various plants and flowers. Several people are walking along the boardwalk, and a young child is riding a blue bicycle on the left. In the background, there are trees with yellowing leaves, a tall white cylindrical structure, and a blue roller coaster. The sky is overcast with grey clouds.

Mitä jos Linnanmäeltä Eläintarhaan ja Olympiastadionille kulkisi viihtyisä, sujuva ja vihreä jalankulun ja pyöräilyn reitti?

A photograph of a modern urban park. In the foreground, a large, leafy tree with red berries stands on a grassy area. To its left, a group of people are sitting on a dark mat on the grass. A black dog is also present. In the middle ground, a paved path winds through the park, with several people walking and sitting on wooden benches. A fence runs along the path, and a red building is visible in the background. The sky is overcast with grey clouds.

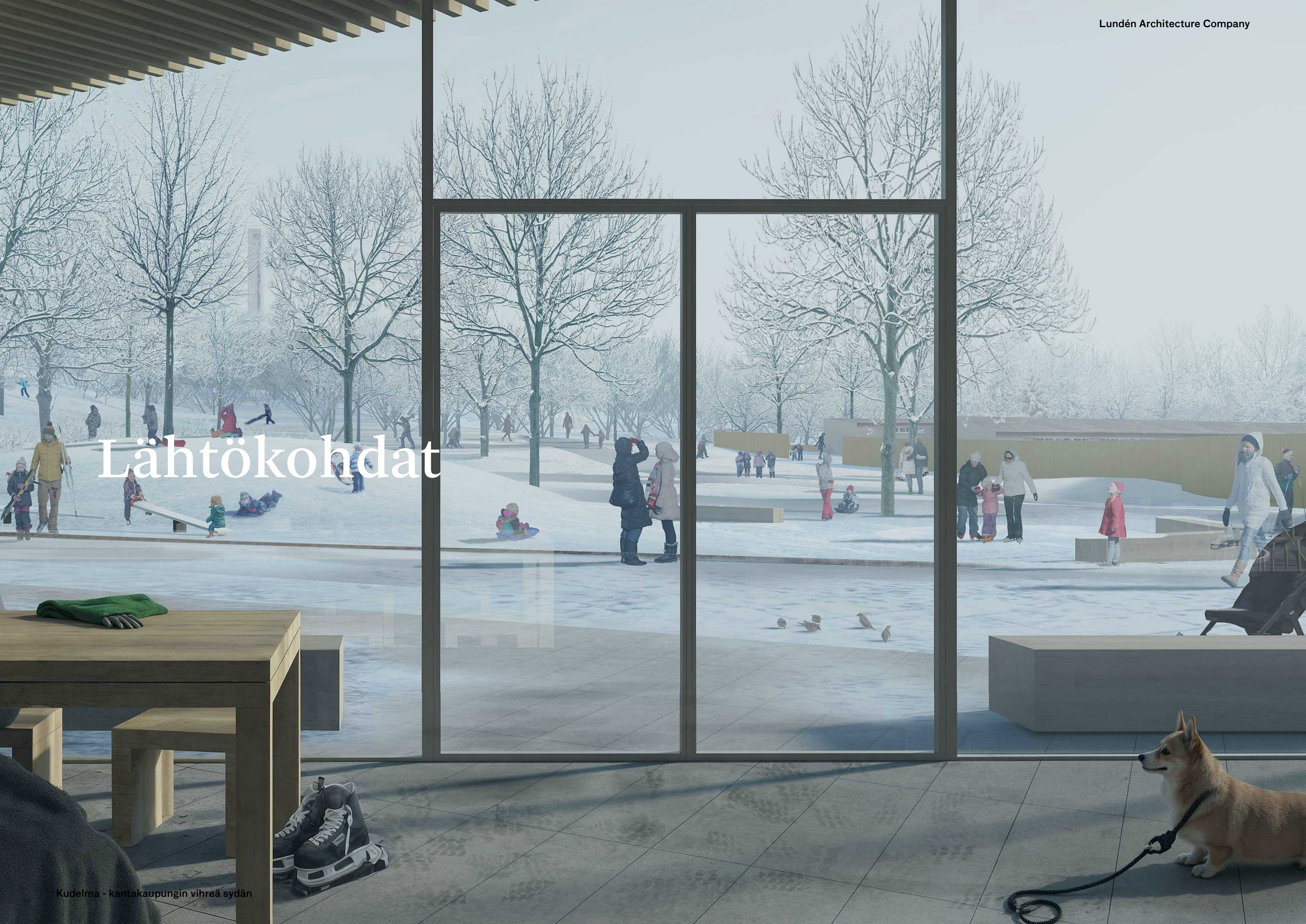
Mitä jos Töölönlahden, Kaisaniemen, Eläintarhan ja Alppiharjun
puistoalueet muodostaisivat yhtenäisen puistoreittien sarjan?

(Vistra II, 2016, s. 42)

Mitä jos Helsingin päärautatieasemalta Pasilaan voisi kulkea yhtenäistä reittiä ja kokea monet kantakaupungin merkittävimmistä kulttuuri- ja virkistyskohteet matkan varrella?

Lähtökohdat

Keskustan kehittämisen lähtökohtina kestävä kasvu, elinvoimaisuus ja kaikkien kaupunkilaisten hyvinvointi

*Hiilineutraali Helsinki 2030, hiilinolla vuoteen 2040 mennessä
Tiivistymisen ja kaupunkiluonnon arvojen yhteensovittaminen
Vehreyden ja luonnon monimuotoisuuden lisääminen*

Kestävän kasvun juuret

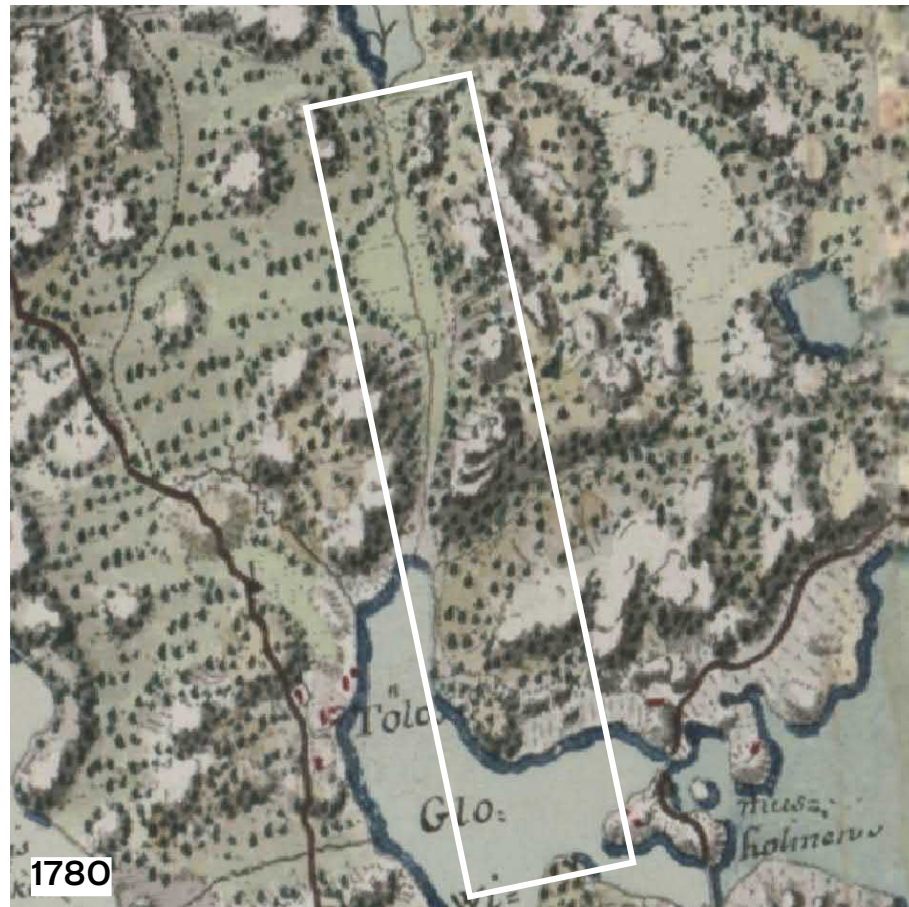
*Suomen suurin työpaikkojen, palveluiden ja viihtymisen keskittymä
Tapahtumat ja kulttuuri elinvoiman ja vetovoimaisuuden tekijöinä
Matkailijoille ja kansainvälisille osaajille houkutteleva keskusta*

Elinvoimainen ja houkutteleva keskusta

Toimiva ja viihtyisä kaupunki

*Hyvä ja sujuva arki, toimiva ja kaunis kaupunki
Helsinki on suomalaisen kulttuurin kansallinen lippulaiva
Liikkuvan elämän edellytykset, terveys ja hyvinvointi*

Töölönjoen suistolaaksosta raidekäytävän halkomaksi kantakaupungin vihreäksi sydämeksi

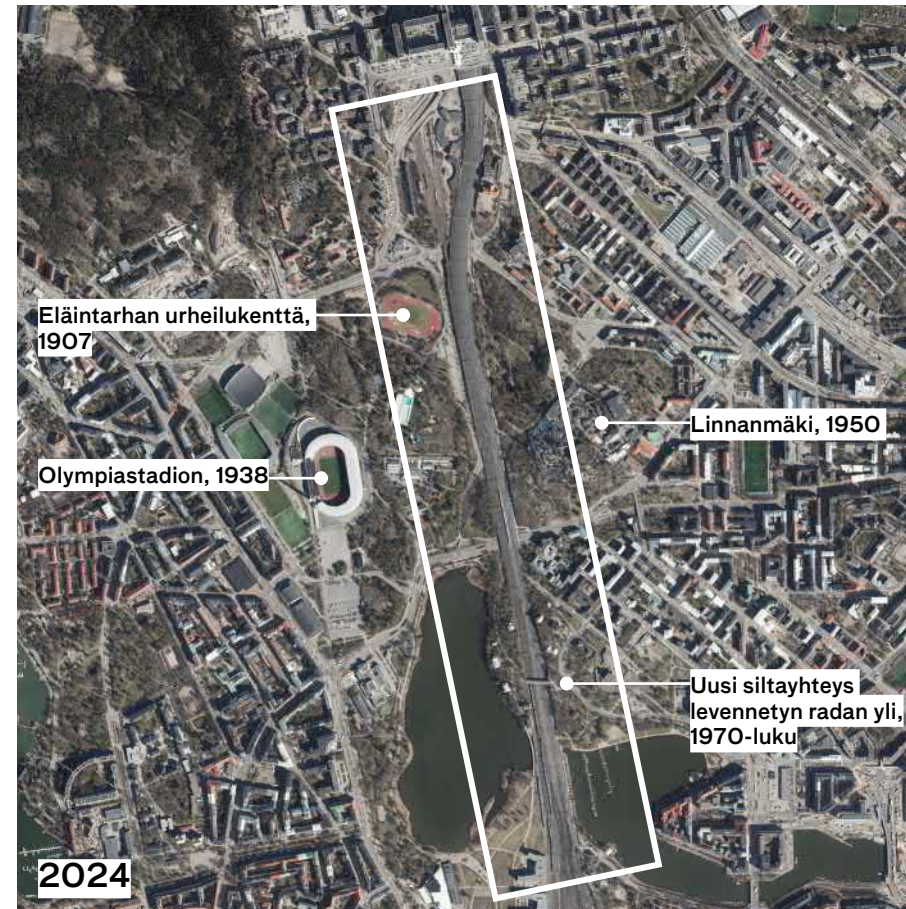

Tarkastelualue sijoittuu laaksomaiseen maisemarakenteeseen, joka on alunperin ollut Töölönjärvestä Töölönlahteen virtaavan Töölönjoen suistoaluetta. Suistoalue on kuulunut Töölön kylään, joka mainitaan historiallisissa lähteissä ensimmäisen kerran 1200-luvulla. Kylän rakennuskanta sijaitsi Töölönlahden länsipuolella. Alue luovutettiin Helsingin kaupungille vuonna 1640.

Profiloituminen kansainvälisesti pääkaupungiksi edellytti laajaa yhtenäistä puistoaluetta. 1840-luvulla Töölönlahden pohjukassa oleville kallioisille ja soisille vuokrapalstoille aloitettiin suunnittelemaan Töölön puistoa ja siten Helsingin Keskuspuisto sai alkunsa.

Alueen halkova rautatie valmistui vuonna 1862. Raidekäytävä oli alun perin kaksiraiteinen, mutta on sittemmin kasvanut liikennöintitarpeen mukaisesti.

Kuva: Helsingin kartta 1780–82 © Riksarkivet

Alueella sijaitsee useita merkittäviä kulttuuri- ja tapahtumakohteita, kuten Helsingin vanha jäähalli, Olympiastadion ja siihen kytkeytyvät liikunta- ja urheilurakenteet, Talvipuutarha ja Linnunlaulun huvila-alue. Lisäksi alueen luontoarvot ovat merkittäviä. Helsingin metsäinen selkäranka, Keskuspuisto linkittyy Linnunlaulun ja Töölönlahden kautta aina rautatieasemalle saakka. Raidekäytävän estevaikutus esimerkiksi Linnunlaulun huvila-aluetta halkovana sekä Eläintarhan alueen ja Alppipuiston välissä on tunnistettu mm. Helsingin viher- ja virkistysverkon kehittämissuunitelmassa (Vistra, 2016).

Raidekäytävä muodostaa alueen keskelle merkittävän etelä-pohjoissuuntaisen esteen. Vilkkaan liikenteen pääväylät Helsinginkatu ja Nordenskiöldinkatu jakavat aluetta puolestaan itä-länsisuuntaisesti. Kun tarkastelualueen nykytilaa peilataan kaupungin strategiaan ja yleiskaavan tavoitteisiin, radan muodostama estevaikutus korostuu.

Miten tarkastelualueutta tulisi kehittää nykytilan lähtökohdista ja kaupungin strategisista linjauksista käsin? Miten raidekäytävän estevaikutusta voisi vähentää, ekologisia yhteyksiä vahvistaa ja kevyen liikenteen verkostoa eheyttää?

Kun aluetta tarkastellaan kokonaisuutena, nykyisellään toisistaan irralliset toiminnot voidaan sitoa vahvemmin yhteen. Katkonaiset verkostot voidaan eheyttää ja Keskuspuistoa vahvistaa kantakaupungin vihreänä sydämenä. Eheyttämisen merkitys korostuu, kun kantakaupunki kasvaa, kehittyy ja tiivistyy.

Kävely- ja pyöräilyympäristön kehittäminen edistää Helsingin keskustan saavutettavuutta ja eri kantakaupungin alueiden välistä liikkuvuutta. Samalla luodaan viihtyisää elinympäristöä kaikille ja parannetaan tapahtuma- ja kulttuurikohteiden toimintaedellytyksiä ja koko keskustan elinvoimaisuutta ja houkuttelevuutta.

Kokoelma helsinkiläisille tärkeitä ja kansainvälisesti arvokkaita kohteita

Rakentamisen ja elinkeinoelämän koko ajan kehittyvät kiertotalouden ratkaisut ovat osa hiilineutraalin kaupungin työkalupakkia. Hiilikädenjäljen tuottaminen ja kaupunkivihreän lisääminen voidaan nähdä edullisena ja monihyötyisenä ilmastoratkaisuna, joka toteuttaa useita kaupungin asettamia tavoitteita.

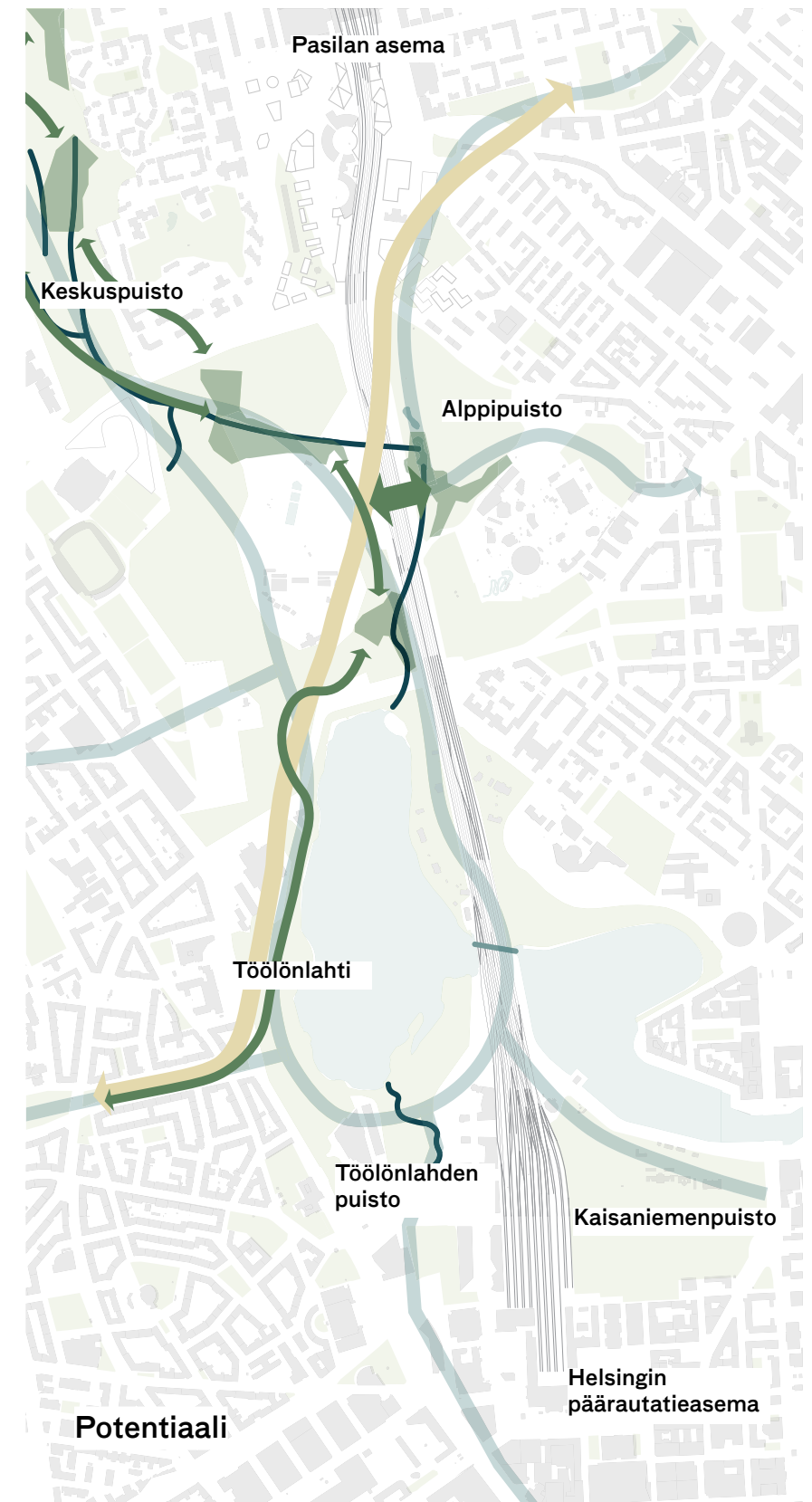
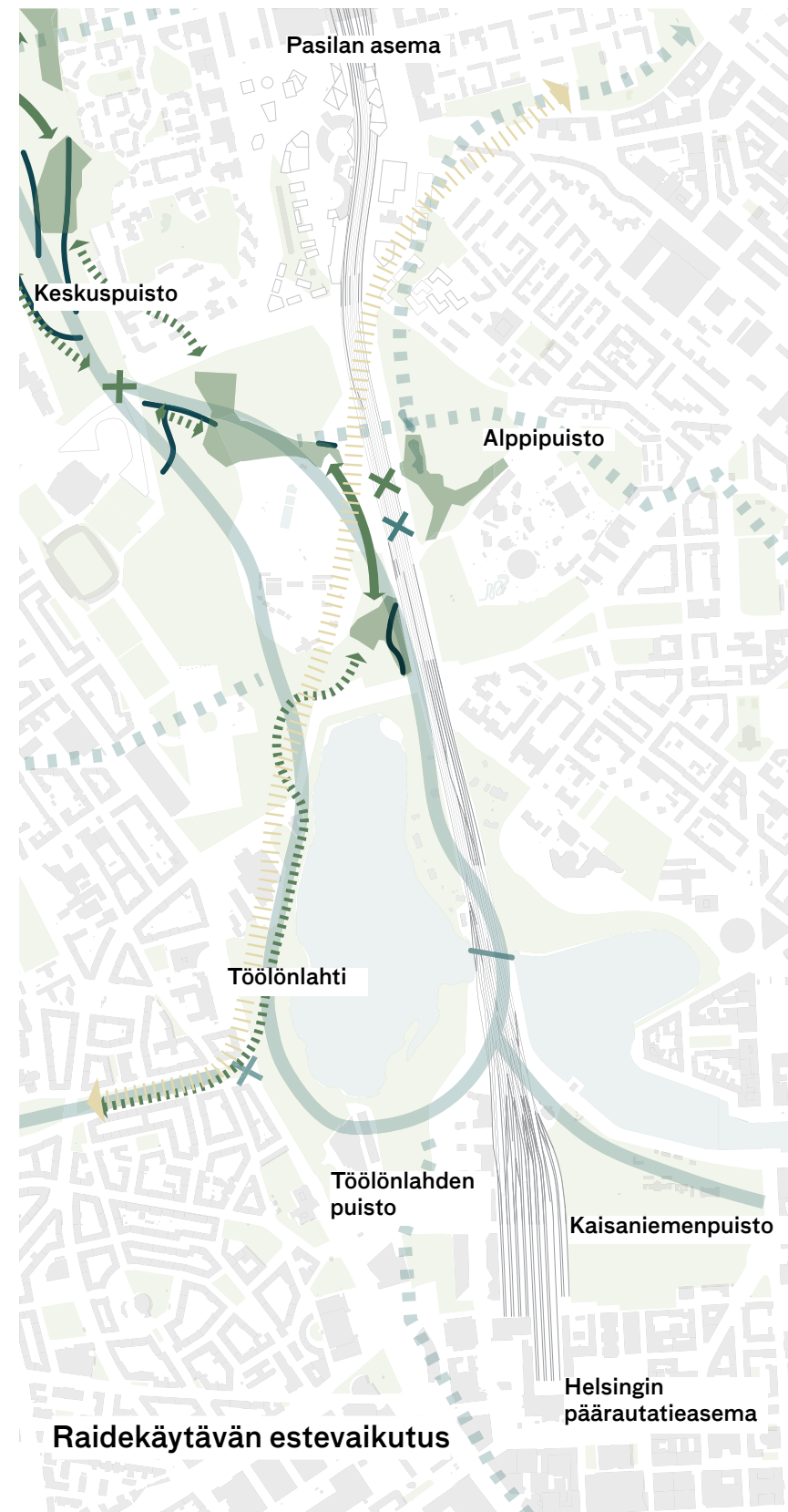
Raidekäytävä estää tai rajoittaa lajien liikkumista

Alueelle sijaitsevia luontotyyppejä, elinalueita ja niiden välisiä yhteyksiä voidaan urbaanista kaupunkirakenteesta huolimatta parantaa. LUMO-ohjelman tavoitteita ovat mm. ekologinen eheys ja ekosysteemien toimintaedellytysten varmistaminen.

Aluetta pitkin etelä-pohjoissuuntaisesti kulkee metsäverkoston kaksi haaraa. Metsäverkoston lomaan ovat asettuneet liito-oravat, joiden elinalueita löytyy radan molemmin puolin. Alueella on erityisesti tarvetta puustoisien verkoston yhdistämiseen radan ylitse.

Tarkastelualueella on potentiaalia luoda ja vahvistaa myös niitty- ja siniverkostoa, mikä parantaisi eritoten hyönteisten ja sammakkoeläinten elinolosuhteita. Yhtenä tavoitteena siniverkoston kehittämisessä on luonnonmukaisten avoimien hulevesien hallintamenetelmien lisääminen alueella. Niittyverkoston laajentaminen alueen poikki yhdistäisi Helsingin itä- ja länsirantojen niityt.

- Liito-oravat: olemassa oleva / kehitettävä reitti**
- Liito-oravien ylityspaikkatarve**
- Liito-oravien elinalue**
- Vesistö**
- Vesiuoma**
- Metsäverkosto: olemassa oleva / kehitettävä yhteys**
- Metsäverkoston katkoskohta**
- Tutkittava niittyverkoston yhteys / uusi yhteys**
- Uusi metsäverkoston yhteys**

Kantakaupungin puistoihin ja viheralueisiin sisältyy merkittäviä ja ainutlaatuisia luontoarvoja

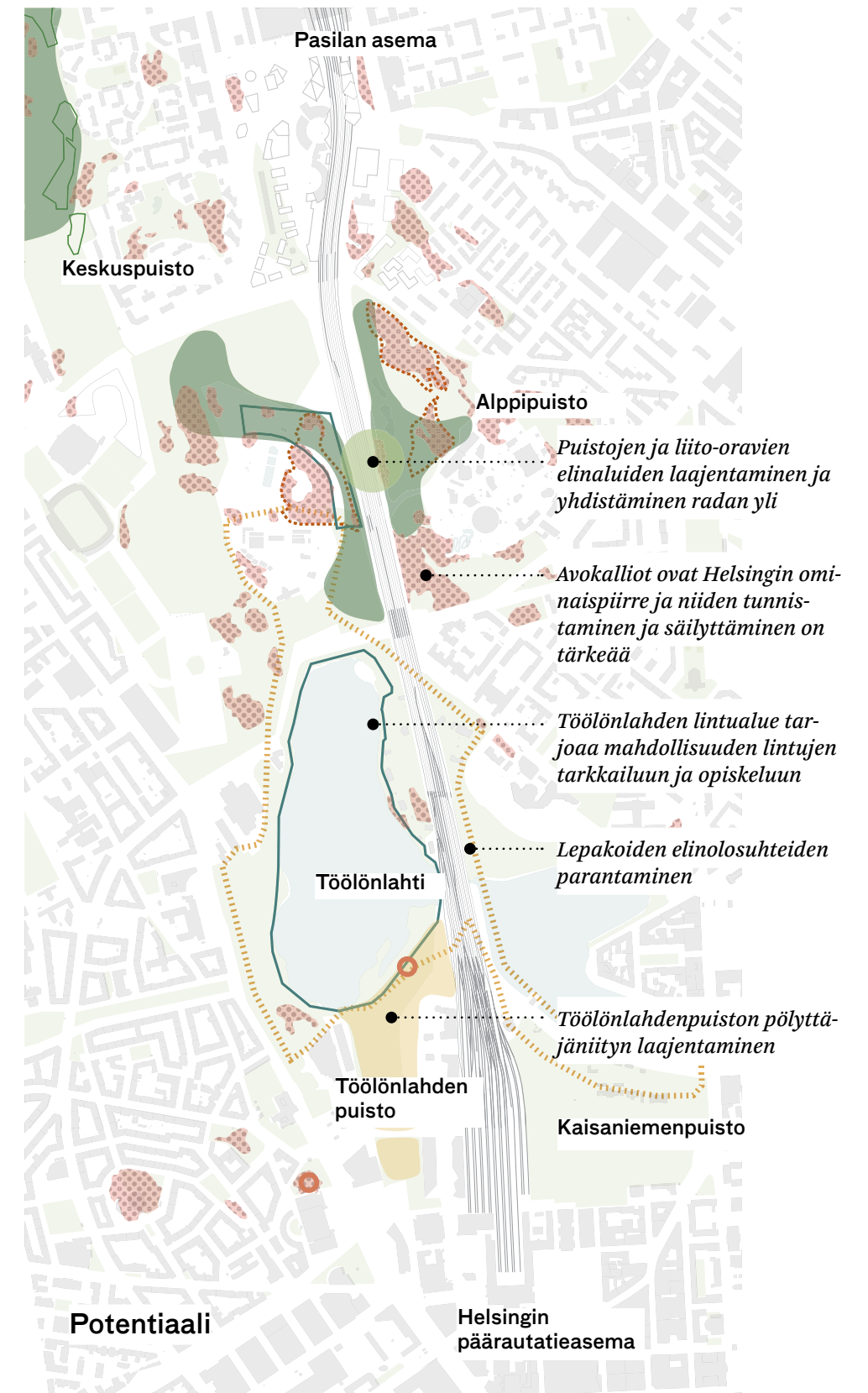
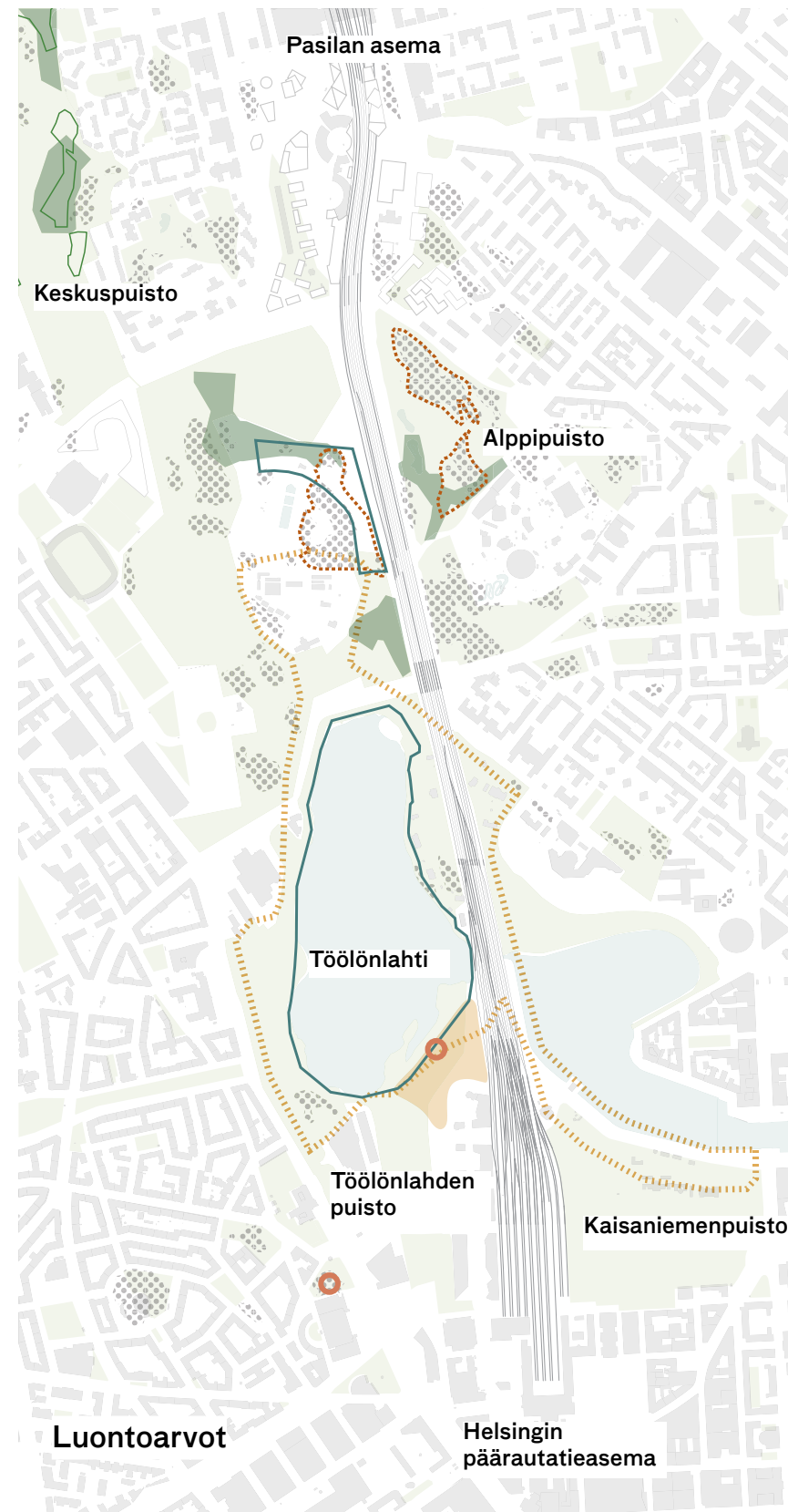
Helsingin metsäinen selkäranka, Keskuspuisto linkittyy Eläintarhan, Alppipuiston, Linnunlaulun ja Töölönlahden kautta aina rautatieasemalle saakka. Lisäksi alueen luontoarvot ovat merkittäviä ja niitä tulee vaalia.

Helsingin yleiskaavassa samoin kuin Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelmassa (Vistra, 2016) painotetaan virkistysalueiden laadun ja saavutettavuuden parantamista.

Näin lähellä ydinkeskustaa säilynyt arvokas luonto tekee alueesta ainutlaatuisen ja tarjoaa asukkaille mahdollisuuksia lajiston tarkkailuun. Luontoalueiden säilyttäminen nyt ja tulevaisuudessa on tärkeää. Tavoitteena on nostaa esiin olemassa olevia luontoalueita ja lisätä niiden saavutettavuutta sekä parantaa alueiden edustavuutta ja lajikohtaista soveltuvuutta.

- Geologisesti arvokas kohde
- Liito-oravien elinalue
- Tärkeä lepakkoalue
- Tärkeä lintualue
- Uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyytit
- Säilytettävät kallioalueet
- Avokalliot
- Pölyttäjänjäännöt
- Arvokas kasvikohta

Elinvoimainen ja houkutteleva keskusta

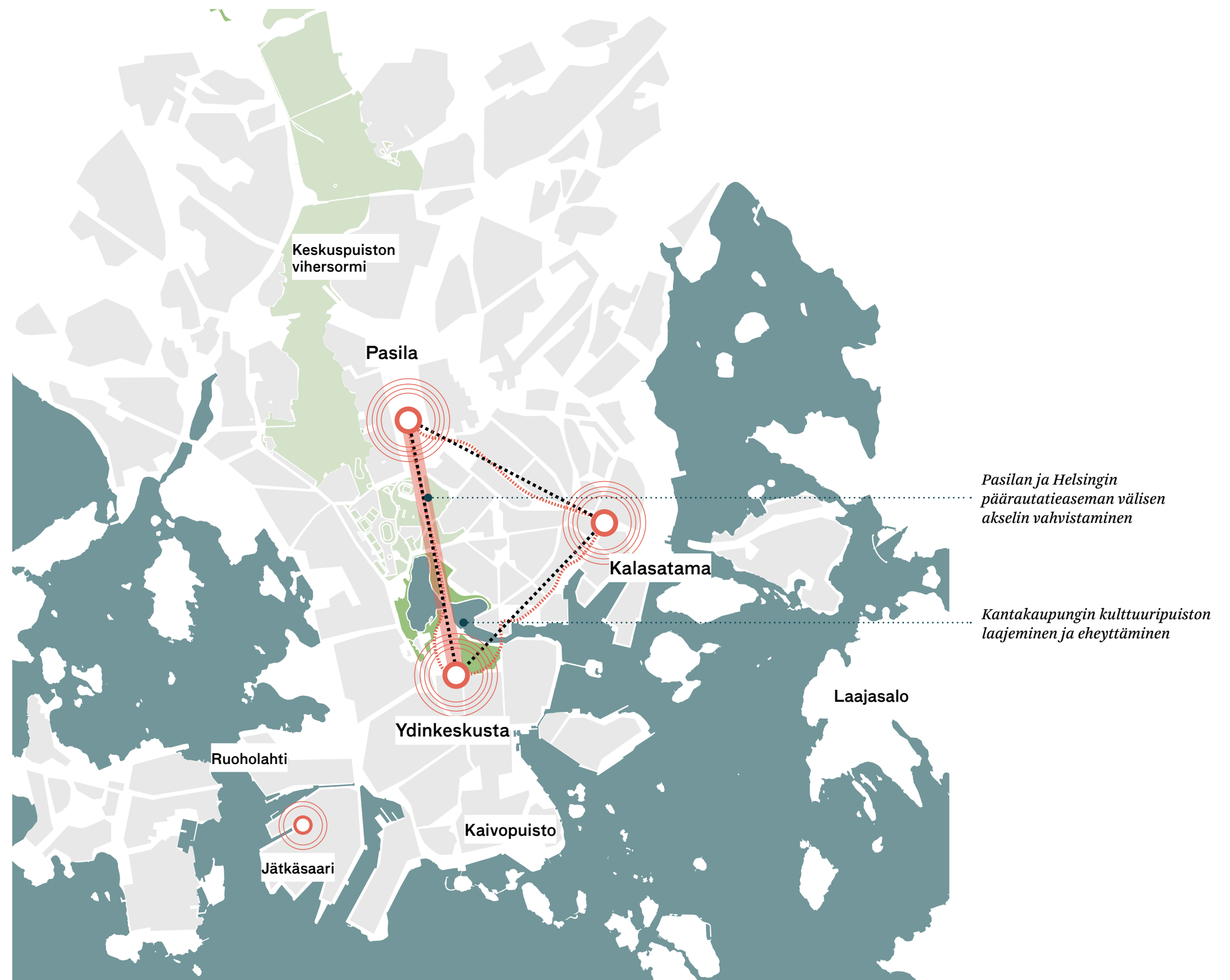
Keskustan elinvoima perustuu entistäkin vahvemmin elämyksiin, vapaa-aikaan ja merkityksellisiin paikkoihin. Vetovoima rakentuu yhä enemmän korkeatasoisten julkisten tilojen, tapahtumien ja käveltävyyden varaan.

Tarkastelualue sijoittuu keskelle Suomen suurinta työpaikkojen, palveluiden ja viihtymisen keskittymää, itäisen ja läntisen kantakaupungin solmukohtien väliin. Helsingin seudun kauppakamarin laatiman vision mukaan Helsingin seutu on vuonna 2050 Itämeren kiinnostavin ja kilpailukykyisin metropolialue.

Pasila, Kalasatama ja ydinkeskusta ovat kantakaupungin keskeisiä solmukohtia ja niiden väliset yhteydet muodostavat selkeän kaupunkikehitysvyöhykkeen. Keskustan vaikutus- ja työssäkäyntialue laajenee.

Tarkastelualueella sijaitsee useita merkittäviä kulttuuri- ja tapahtumakohteita, kuten Helsingin vanha jäähalli, Olympiastadion ja siihen kytkeytyvät liikunta- ja urheilurakenteet, Talvipuutarha ja Linnunlaulun huvila-alue. Töölönlahden eteläpuolella kulttuurikohteisen ketjua jatkavat Oopperatalo, Finlandiatalo, Musiikkitalo, Oodi ja Kiasma. *Kantakaupungin kulttuuripuisto* on ainutlaatuinen kokoelma suomalaisen kulttuurin kansallisia ja kansainvälisiä kohteita.

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden rooli elinvoiman veturina on kasvanut merkittävästi. Kulttuuri-, tapahtuma- ja palvelutoimijat muodostavat yhteisen ekosysteemin, jonka vahvistaminen luo elinvoimaa koko alueelle. Tapahtuma- ja vapaa-ajan toiminnot voisivat olla myös näkyvämmiin osiin paitsi toiminnallista myös kaupunkikuvallista suunnittelua. Samalla luodaan matkailijoille ja myös kansainvälisille osaajille houkuttelevaa keskustaa.

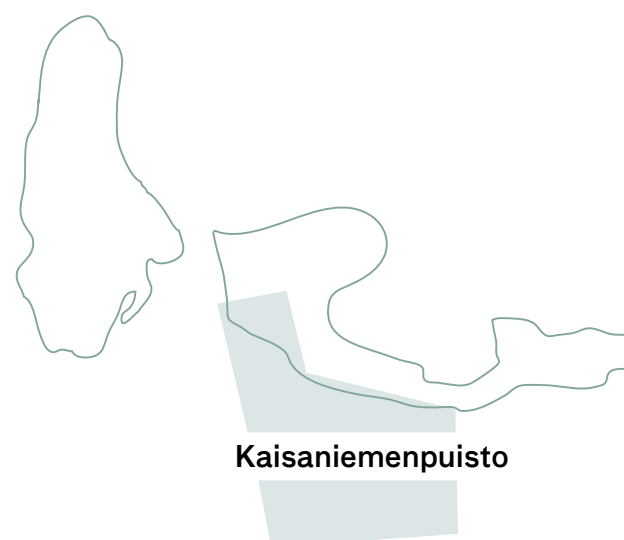

Kantakaupungin viimeaikaisia investointeja kaupunkiympäristöön

Keskustan kaupunkiympäristöön ja julkisen tilan viihtyisyyden, turvallisuuden ja vehreyden parantamiseen on viime vuosina investoitu mm. Kaisaniemenpuiston ja Töölönlahdenpuiston osalta. Tulossa on myös Kaivokadun ja Elielinaukion uudistukset.

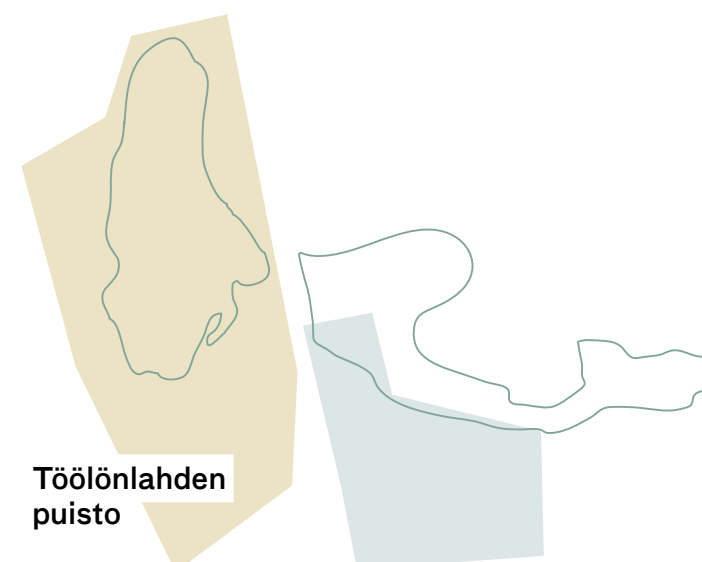
Pasilan ja Ilmalan sekä Veturitallinpihan alueen isot investoinnit, Laakson yhteissairaala ja Helsinki Garden uudistavat puolestaan kaupunkia tarkastelualueen pohjoisosassa.

Toisaalta raidekäytävän estevaikutus esimerkiksi Linnunlaulun huvila-aluetta halkovana sekä Eläintarhan alueen ja Alppipuiston välissä on tunnistettu mm. Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelmassa (Vistra, 2016).

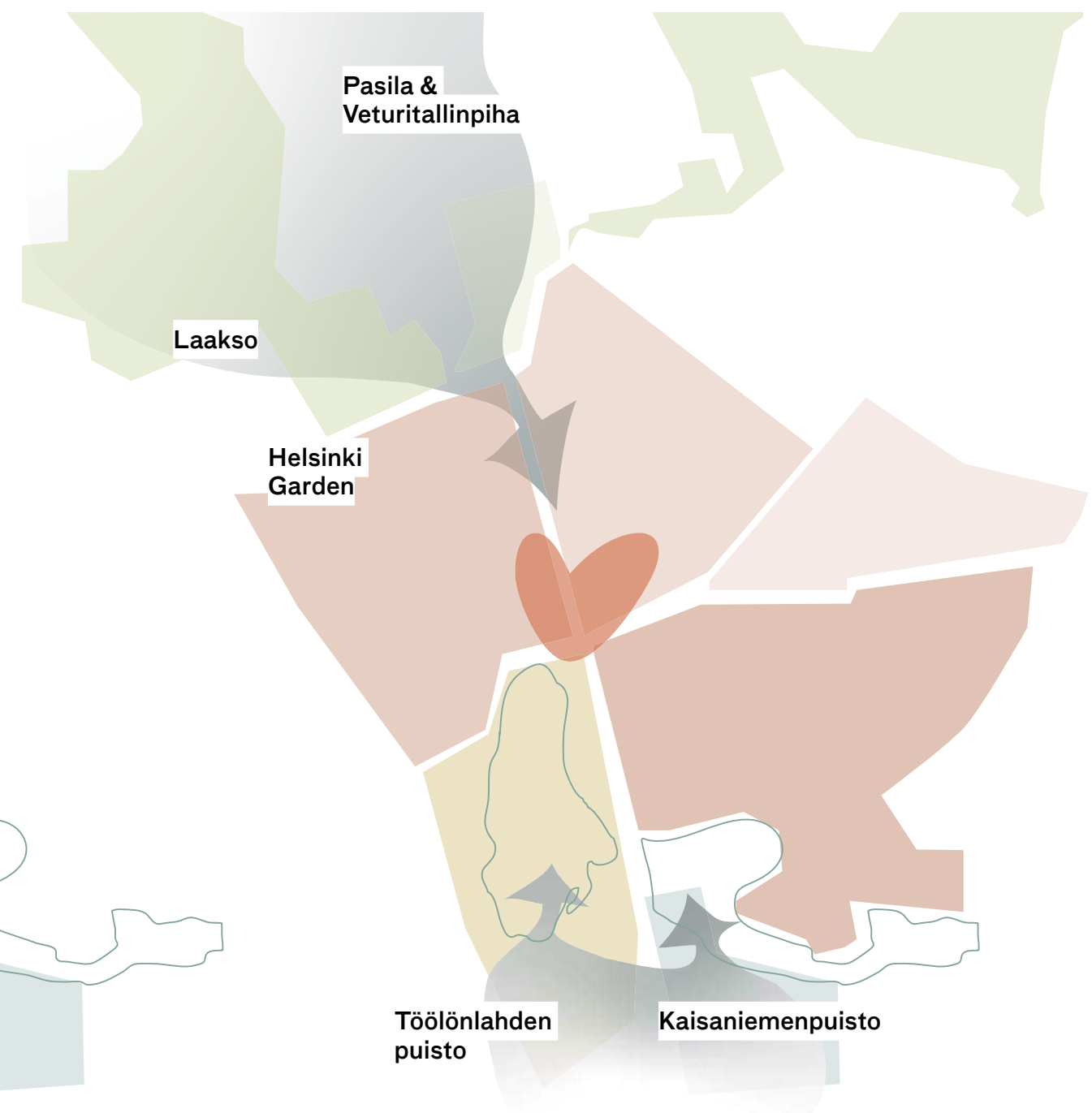
Suunnittelu: 3/2019 - 12/2021

Toteutus: 5/2023 - 12/2025

Suunnittelu: 10/2023 - 12/2025

Toteutus: 2026 -

**Elielinaukio &
Kaivokatu**

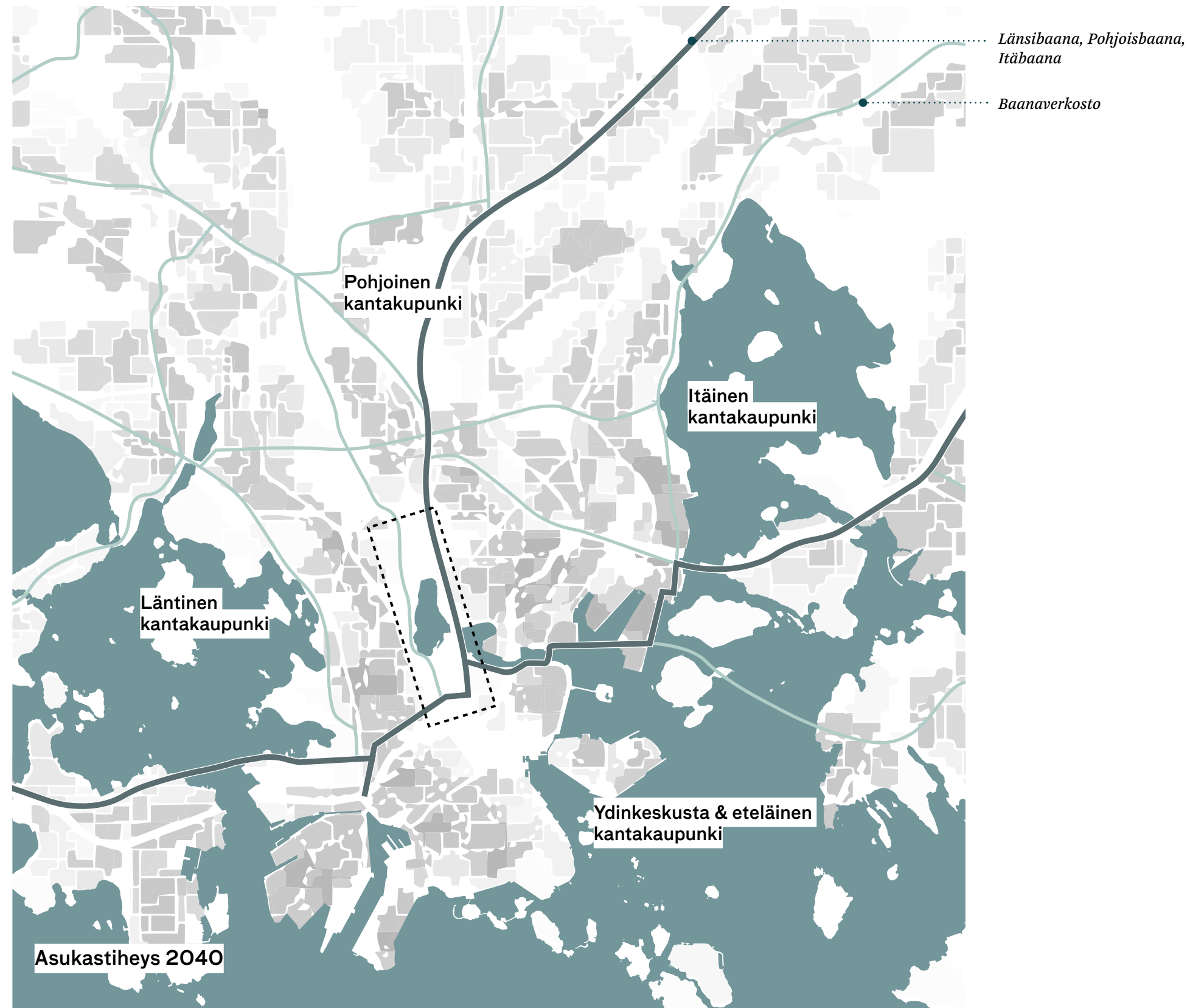
Toimiva ja viihtyisä kaupunki

Helsingin keskustavisiossa kantakaupunki ja liikekeskusta laajenee. Arki on sujuvaa ja keskustan käveltävyyttä ja pyöräily-yhteyksiä kehitetään. Lähipalvelut löytyvät viiden toista minuutin kävelyn, pyöräilyn tai julkisen liikenteen matkan päästä.

Helsingin yleiskaavassa korostetaan kävely- ja pyöräily- sekä joukkoliikennesaavutettavuuden keskeistä merkitystä. Yleiskaavan mukainen kantakaupunki on laadukas ja houkutteleva sekä saavutettavissa kaikilla kulkumuodoilla. Poikittaisia raideyhteyksiä kehittämällä parannetaan kantakaupungin joukkoliikenneyhteyksiä.

Saavutettavuus, erityisesti jalankulun ja pyöräilyn sujuvuus, on keskeinen elinvoimateko tulevaisuuden keskustassa ja lisää kaikkien helsinkiläisten viihtyisyyttä ja liikkumista kaupungissa. Hyvät, turvalliset ja viihtyisät yhteydet ja reittiverkostot luovat edellytykset liikkuvalla elämäntavalle, joka edistää terveyttä ja hyvinvointia monella tavalla. Samalla lähipalvelut, kulttuuritoiminnot ja viheralueet tulevat ihmisiä lähemmäksi.

Kaupunki, jossa viihdytään luo edellytykset kiinnittyä mieluisiin ympäristöihin ja yhteisöihin – ja samalla rakentaa paitsi vetovoimaa ja houkuttelevuutta myös pito-voimaa ja sitoutumista. Helsingin tulee olla kaupunki, jossa voi toteuttaa itseään, luoda mahdollisuuksia ja tarttua niihin.

Liikkumisen sujuvuus: jalankulun ja pyöräilyn verkostot

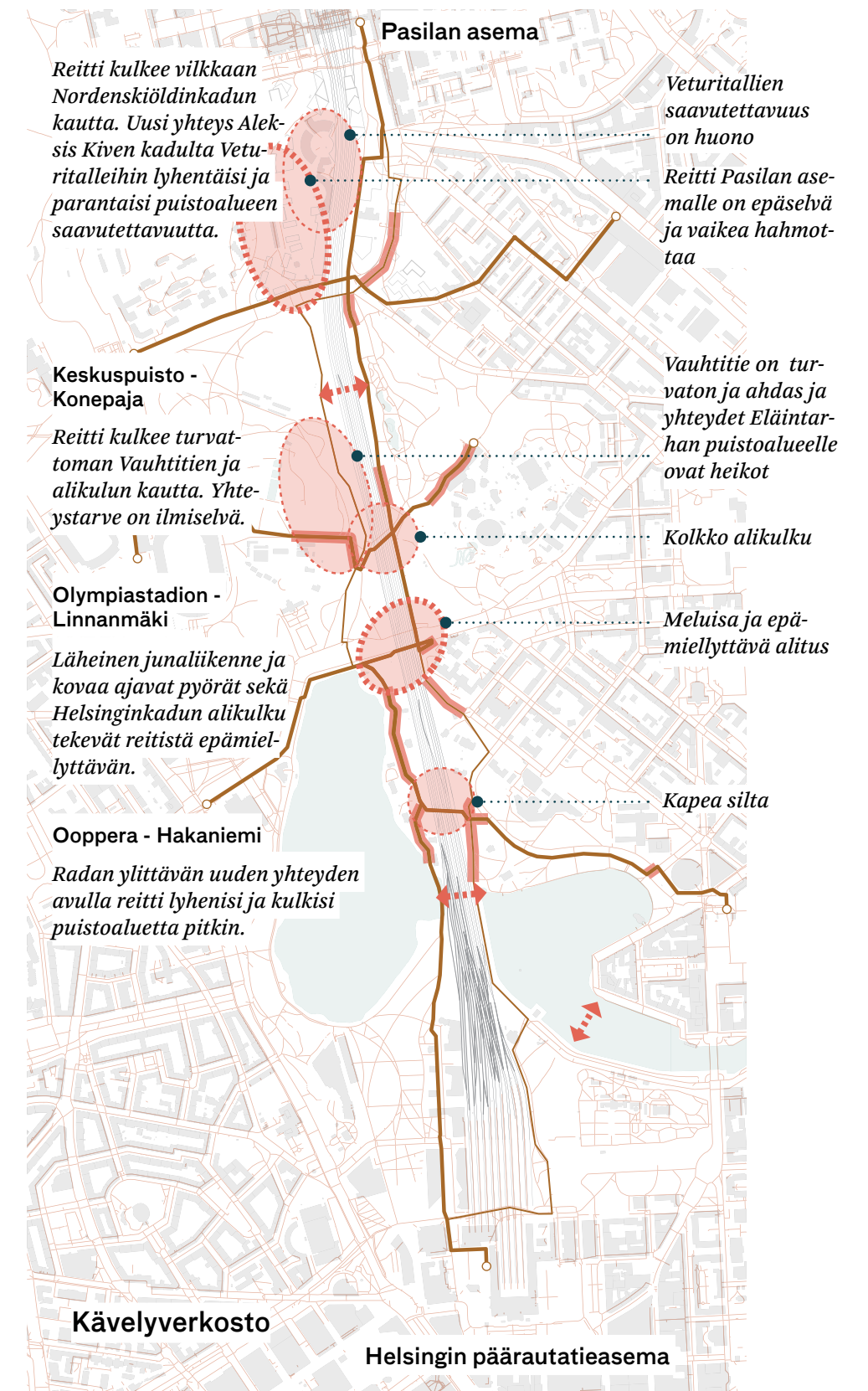
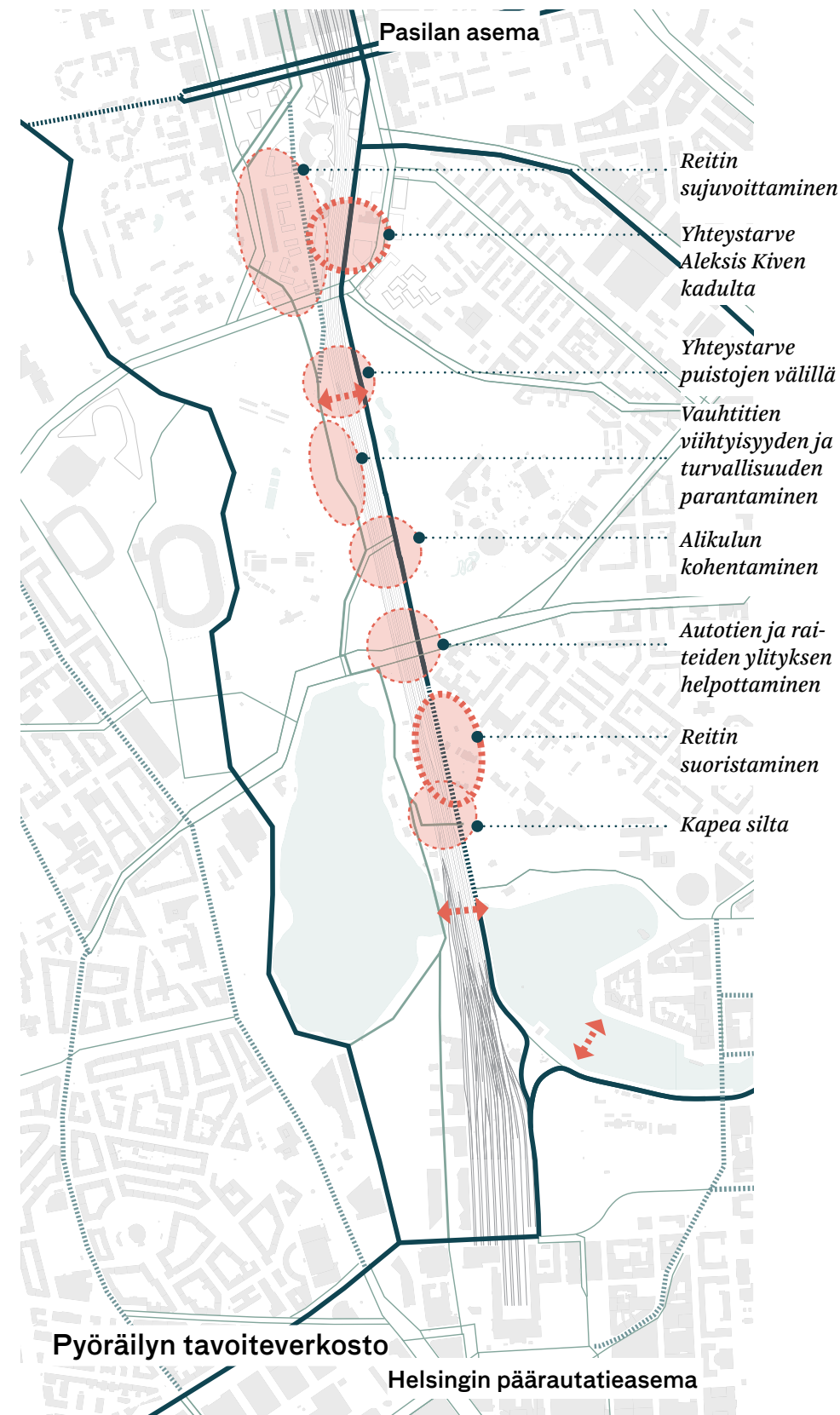
Pasilan ja päärautatieaseman välinen raidekäytävä muodostaa alueen keskelle merkittävän etelä-pohjoissuuntaisen esteen. Helsinginkatu ja Nordenskiöldinkatu jakavat aluetta puolestaan itä-länsisuuntaisesti.

Keven liikenteen yhteydet tarkastelualueen läpi ovat nykyisellään katkonaisia ja katutila on vaihtelevan laatuista. Nykyiset alikulut ovat kolkkoja, meluisia ja epämiellyttäviä etenkin jalankulkijoille. Radan yli kulkee ainoastaan yksi kapea silta Linnunlaulun huvila-alueen kohdalla. Vauhtie toimii nykyisellään autoilijoiden oikoreitinä, mikä tekee kadusta jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden näkökulmasta epäviihtyisän. Raidekäytävän rinnalla kulkeva Pohjoisbaana on nykyiselläänkin sujuva yhteys Pasilan suunnasta ja sitä kehitetään edelleen. Kehittämällä yhteyksiä myös raidekäytävän alitse tai sen yli on mahdollista sujuvoittaa itä-länsisuuntaista kevyen liikenteen liikkumista ja parantaa merkittävästi etenkin jalankulun ympäristön viihtyisyyttä. Kävely- ja pyöräily-ympäristön kehittäminen tarkastelualueella edistää koko keskustan saavutettavuutta samalla kun kantakaupungin alueiden välinen liikkuvuus paranee.

- Yhteystarve
- Esimerkkireitti
- Reitillä jyrkkä nousu
- Kehitettävä kohta
- Baana
- Pyöräreitti

- Mahdollinen Baana
- Mahdollinen pyöräreitti

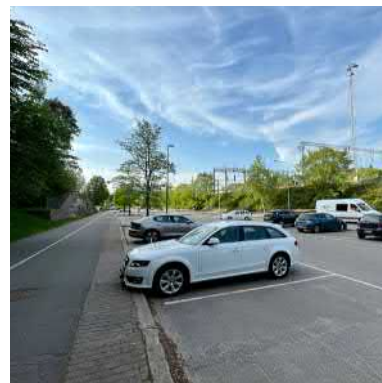

Liikkumisen sujuvuus: Joukkoliikenteen ja autoliikenteen tärkeimmät yhteydet

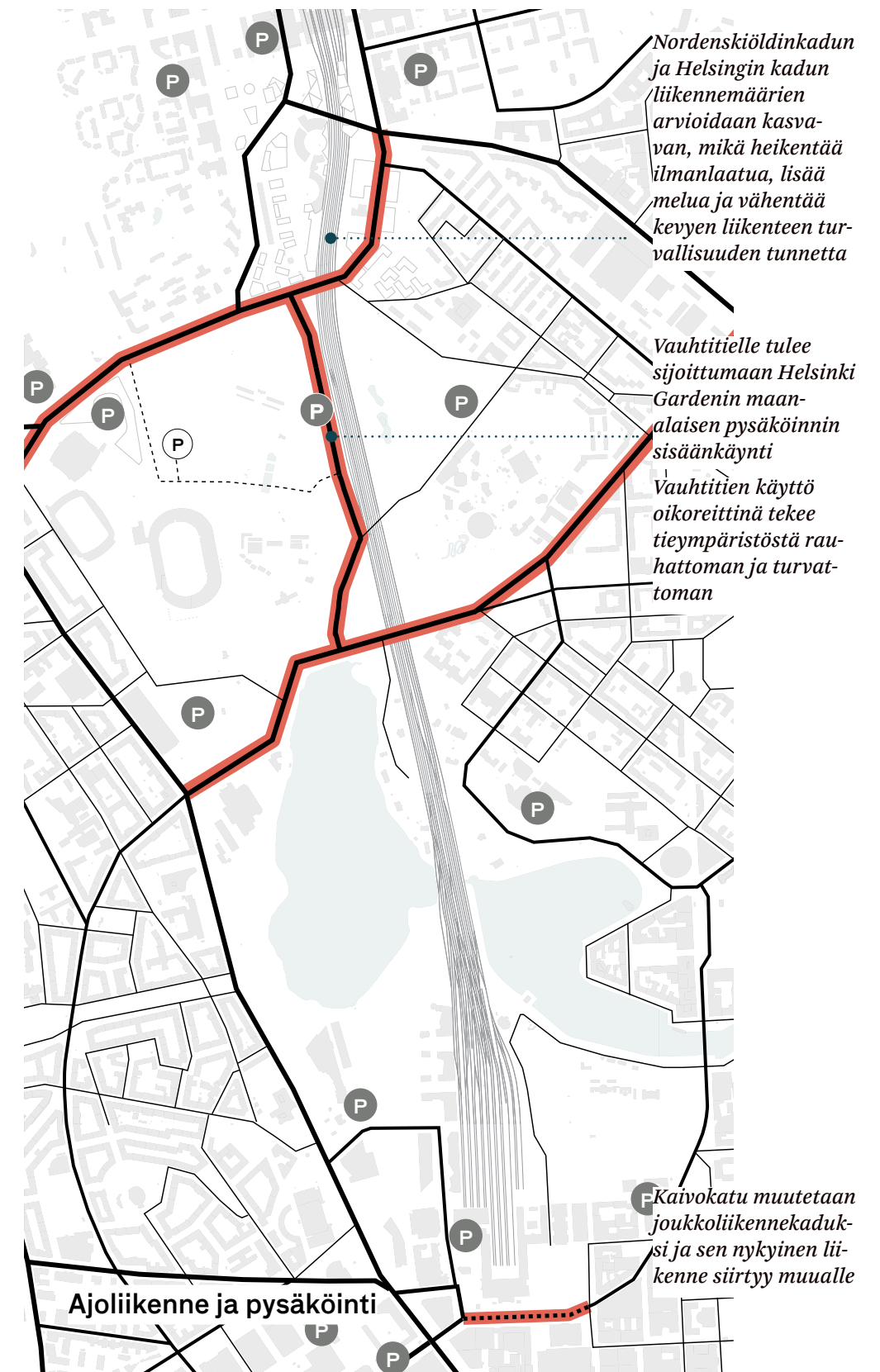
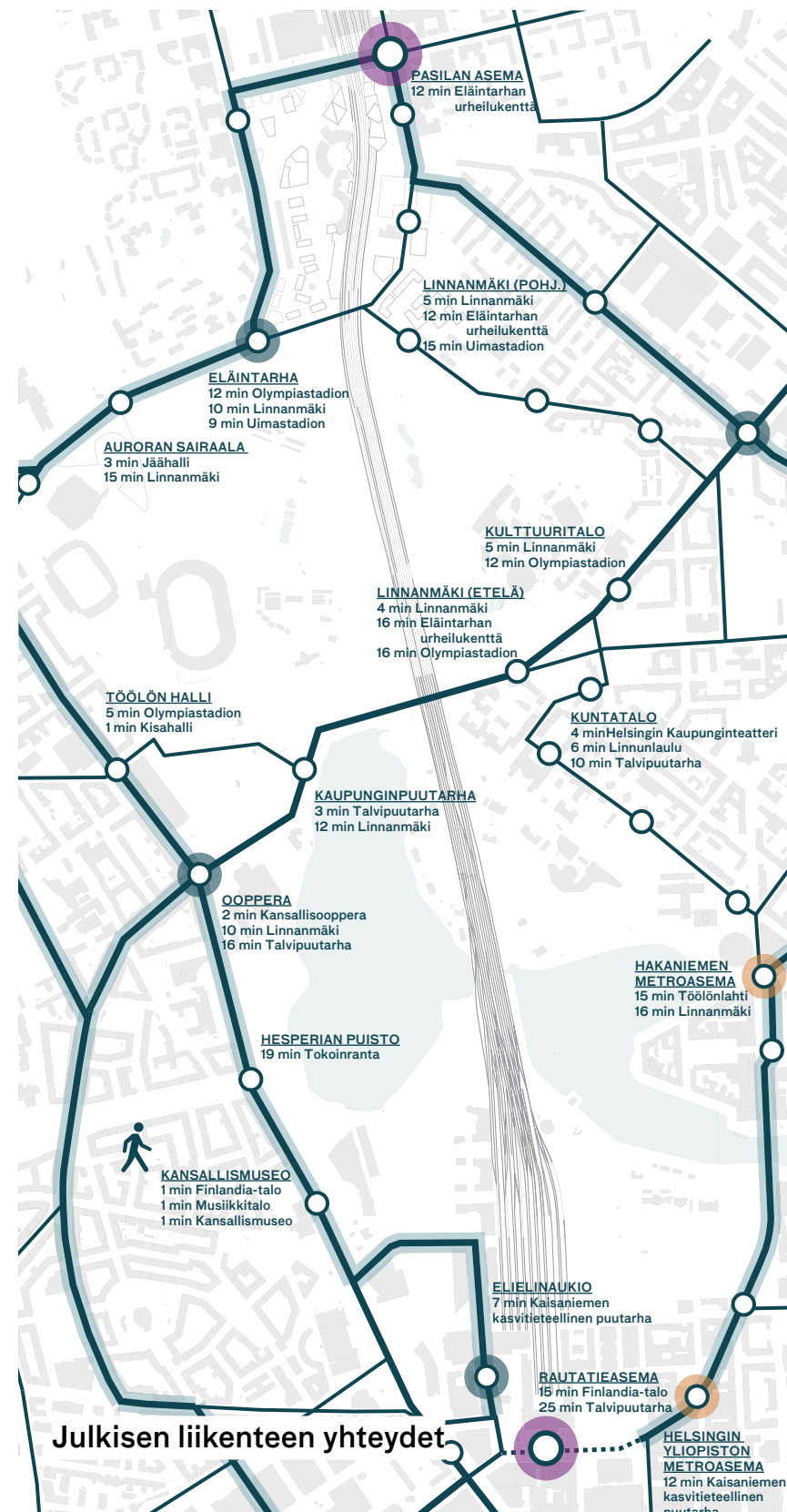
Pasilan asema kokoaa saapuvan lähi- ja kaukojunaliikenteen ja on siten monen matkustajan ensimmäisen kosketus kanta-kaupunkiin. Nordenskiöldinkatu ja Helsinginkatu ovat keskeisiä itä-länsisuuntaisia ajoväyliä, joiden liikennemäärät tulevat kasvamaan Kaivokadun muutosten myötä.

Kantakaupungin haasteita ajoneuvoliikenteen näkökulmasta ovat ruuhkautuvat pääväylät, pysäköinti ja katu- töiden ja tapahtumien aikaiset poikkeusjärjestelyt. Kaivokadun ja Elielinaukion tulevat muutokset vaikuttavat laajasti kantakaupungin ajoliikenteeseen ja esimerkiksi itä-länsisuuntaisen liikenteen painopiste siirtyy Helsinginkadulle.

Pasila ja päärautatieasema ovat kantakaupungin ja tarkastelualueen merkittävimmät joukkoliikenteen solmukohtat yhdistäen monipuolisesti sekä raideliikenteen eri muotoja ja linja-autoyhteyksiä. Joukkoliikennettä kantakaupungin alueella kehitetään raidepainotteisesti. Alueen keskeisimmät kulttuuri- ja tapahtumakohteet ovat hyvin saavutettavissa etenkin joukkoliikenteen näkökulmasta.

	Joukkoliikenteen pysäkit		Metroasemat
	Joukkoliikenteen solmukohta		Rautatieasemat
	Paikotusalue		Runkolinja
	Liikennemääriltä muuttuva autotie		Joukkoliikennenyhteys
	Poistuva autotie		2 min Käveläaika

Raidekäytävän estevaikutus 15 minuutin kaupungissa

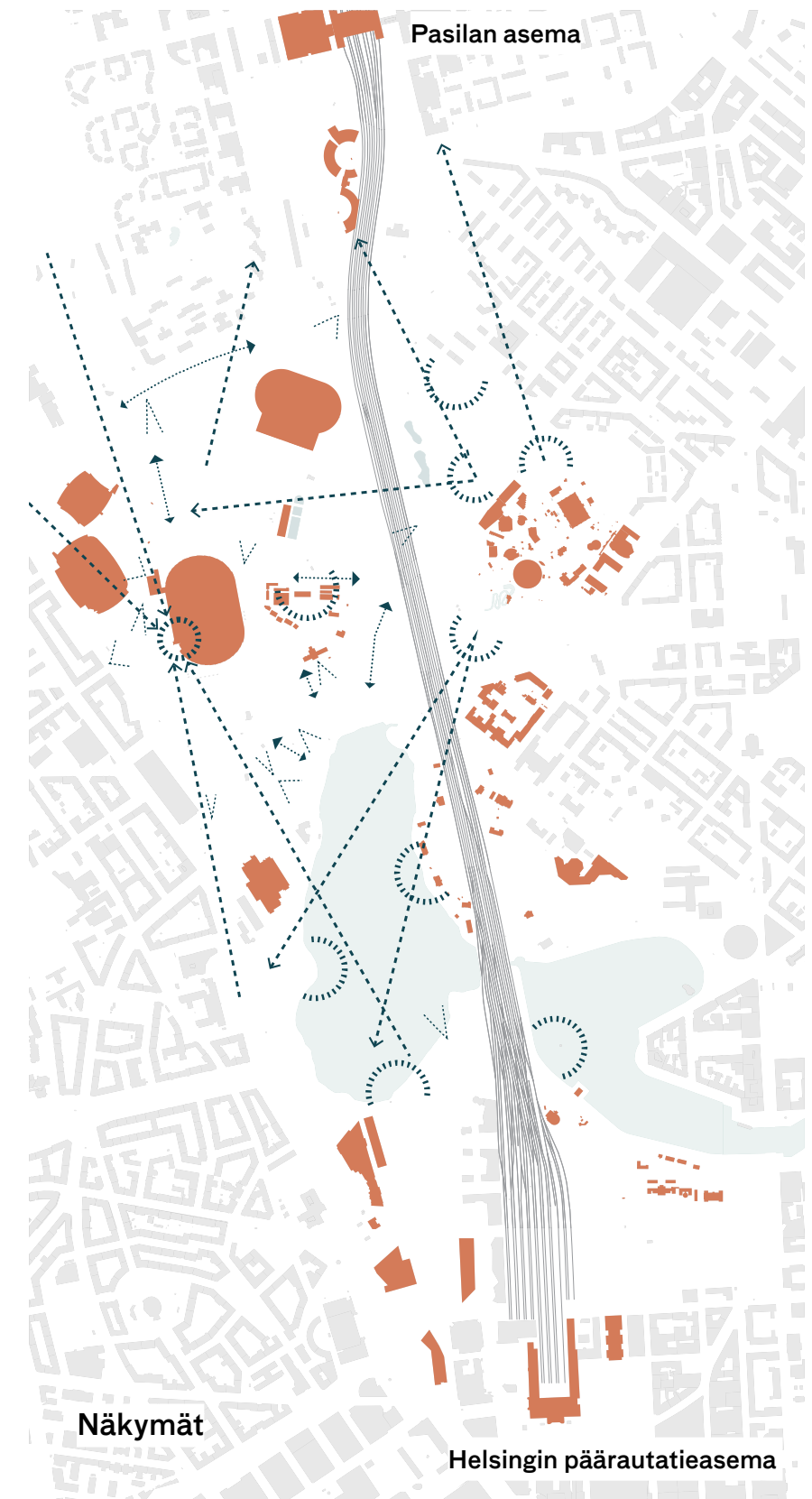
Helsingin keskusta on tiivistä ja lähipalvelut löytyvät helposti viidentoista minuutin kävely- tai pyöräilymatkan päästä. Raidekäytävä muodostaa kuitenkin kantakaupungin alueelle merkittävän etelä-pohjoissuuntaisen esteen.

Vilkkaan liikenteen pääväylät Helsinginkatu ja Nordenkiöldinkatu jakavat aluetta puolestaan itä-länsisuuntaisesti.

Alueella sijaitsee useita merkittäviä kulttuuri- ja tapahtumakohteita, kuten Helsingin vanha jäähalli, Olympiastadion ja siihen kytkeytyvät liikunta- ja urheilurakenteet, Talvipuutarha ja Linnunlaulun huvila-alue. Nämä olemassa olevat kohtaamisen ja kokemusten paikat sijaitsevat lähellä toisiaan, mutta ilman selkeitä yhteyksiä ja kulkureittejä niiden välillä.

Alueella on tunnistettu useita merkittäviä näkymälinjoja, joita ohjaa maamerkkikohteet ja kaupunkiluonnon maisema, josta urbaanista sijainnista huolimatta voidaan tunnistaa suomalaisen maiseman erityispiirteitä. Näitä visuaalisia yhteyksiä ja maisemia on vaalittava ja huomioitava kaikessa kehittämisessä.

- Merkittävä kohde
- Asuinrakennus
- Yleinen tai liikerakennus
- Muu käyttötarkoitus
- Ei käyttömerkintää
- Teollisuusrakennus
- Talousrakennus
- Junaradan estevaikutus
- Merkittävä kaukonäkymä
- Maisemanäkymä
- Näkymäsektori
- Sisäinen näkymä

Monimuotoinen, monikulttuurinen ja monilajinen kaupunki

Yhteisöllisyys ja monimuotoisuus luovat elävää ja yllätyksellistä kaupunkia sekä vahvistavat veto- ja pitovoimaa. Tarkastelun kohteena oleva alue on monilla tavoilla merkittävä kaikille Helsingin asukkaille ja kaupungissa vieraileville.

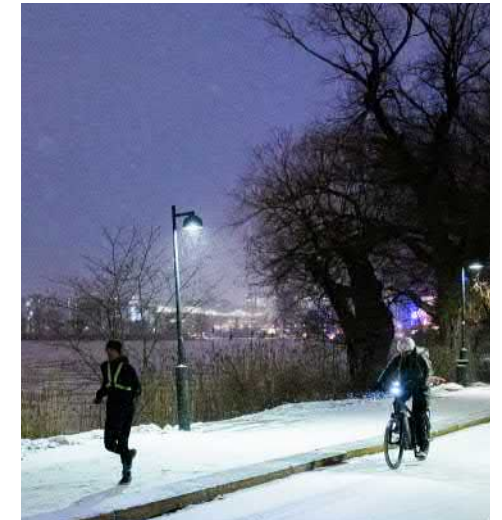
Helsingiläiset ovat kiinnostuneita oman elinympäristönsä kehittämisestä ja aktiivisia ottamaan kantaa ja osaa ideointiin aina kun se on mahdollista.

Kaupunkiympäristön muutoksissa tulee huomioida kaupunkilaisten, nykyisten ja tulevien, osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet. Tarkastelun kohteena oleva alue on monilla tavoilla erityisen merkittävä helsinkiläisille ja on tärkeää, että suunnittelu on vuorovaikutteista.

Ihmisten lisäksi kaupungeissa on myös paljon muuta elämään: eläimiä, hyönteisiä ja kasveja sekä maaperän eliöt, jotka kaikki käyttävät kaupunkiympäristöä monin tavoin. Ihmisen toiminta vaikuttaa ympäristöön, mutta myös päinvastoin: ympäristö vaikuttaa ihmisiin. Elinvoimainen kaupunkiluonto ja rikas lajisto tukevat myös ihmisten hyvinvointia ja viihtyisyyttä urbaanissa ympäristössä.

Töölönlahden puiston kehittämiseen liittyneen vuorovaikutuksen tuloksena tunnistettiin kaupungin rooli ja vetovastuu puistokokonaisuuden luomisessa. Helsingille ominaisia ja kansainvälisesti erottuvia ratkaisuja tulee edistää rohkeasti. Monitoimialaista yhteistyötä peräänkuulutetaan samoin kuin yrittäjämysteistä otetta.

Kutsutaan kaikki helsinkiläiset mukaan alueen kehittämiseen!

Poimintoja vuorovaikutusaineistoista

Teemakohtaisia nostoja viimeaikaisista tarkastelualueeseen liittyvistä vuorovaikutusaineistoista

Kestävän kasvun juuret

- Ilmastonmuutoksen hillintä ja sen vaikutuksiin adaptoituminen mukaan kaikkeen kaupunkisuunnitteluun ja päätöksentekoon
- Pidetään kiinni puistoista! Kaupunkiluonnon vaaliminen ja lisääminen
- Luonnonläheisyys ja lähiluonnon saavutettavuus on helsinkiläisille tärkeää
- Helsinkiläisiä huolestuttaa lähiviheralueiden häviäminen tai yksipuolistuminen
- Helsinki voi olla suunnannäyttäjä ja edelläkävijä kansainvälisestä kiinnostavan puistokokonaisuuden luomisessa

Elinvoimainen ja houkutteleva keskusta

- Erilaisten ihmisryhmien spontaanien kohtaamisten ja julkisen tilan vapaan käytön mahdollistaminen
- Keskustan palveluiden tulisi olla saavutettavia kaikille helsinkiläisille, ei ainoastaan kaupallisia tiloja
- Aktiivisuuteen ja liikkumiseen kannustaminen
- Kohtaamispaikkoja, oleskelua, viipymistä
- Rauhallisuuden ja turvallisuuden säilyttäminen
- Luonnonläheisyys, merellisyys ja puhdas ilma ovat Helsingin vetovoimatekijöitä

Toimiva ja viihtyisä kaupunki

- Liikenteen toimivuuden ja sujuvuuden edistäminen
- Liikenteen solmukohtiin ja merellisyyteen panostaminen
- Saavutettavuus, julkinen liikenne, kävely ja puistot keskiöön
- Pyöräyhteyksien ja kävelyreittien parantaminen on tärkeää
- Solmukohdat ja reitit, joilla pyöräily ja jalankulku kohtaavat aiheuttaa huolia
- Sujuvampi yhteys radan yli esim. Töölönlahden ja Tokoinrannan kohdalla sekä Kaisaniemestä Hakaniemeen

Poimintoja vuorovaikutusaineistoista

Eri alueisiin ja kohteisiin liittyviä huomioita viimeaikaisista tarkastelualueeseen liittyvistä vuorovaikutusaineistoista

Visio ja tavoitteet

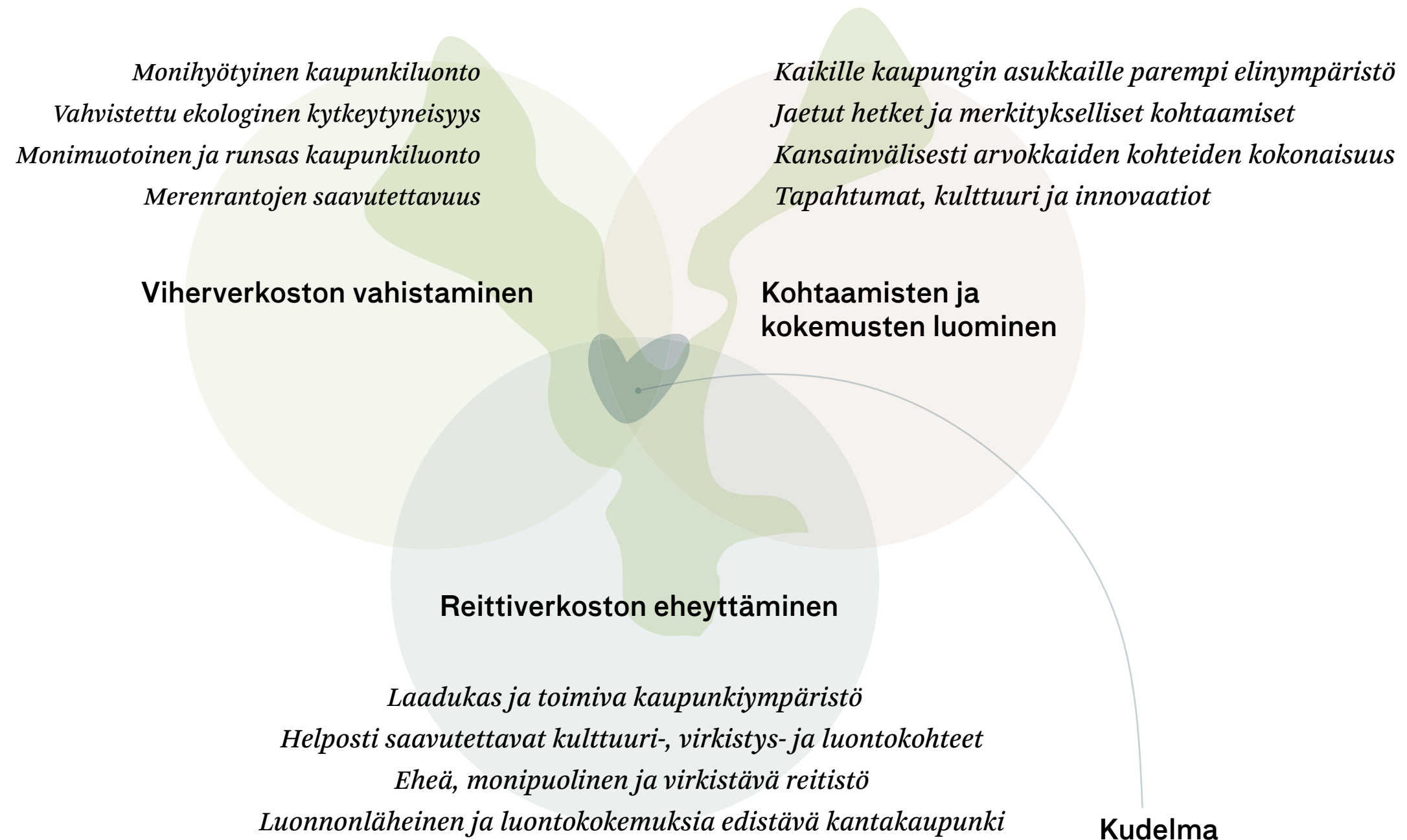
Kudelma on visio Helsingin ytimeen saakka yhtenäisestä Keskuspuistosta – kantakaupungin vehreästä sydäimestä, joka yhdistää kansainvälisesti kiinnostavat kulttuuri- ja luontoarvot monimuotoiseksi kokonaisuudeksi

Kudelma vahvistaa Helsingin keskustan vehreää sydäntä ja kytkeytyneisyyttä koko kaupungin viher- ja virkistysverkostoon.

Kudelma eheyttää raidekäytävän pilkkomat jalankulun ja pyöräilyn reitistöt ja tukee kestäväää kaupunkielämää tiivistyvässä kantakaupungissa.

Kudelma yhdistää kantakaupungin arvokkaat ja kansainvälisesti kiinnostavat kulttuuri- ja tapahtumakohteet kokemusten ja hetkien sarjaksi.

Kudelma on visio kantakaupungin olemassa olevat helmet yhdistävästä vehreästä sydämeestä

Tavoitteena entistäkin toimivampi ja eheämpi kaupunki

Vision tavoitteena on vahvistaa olemassa olevia kantakaupungin luonto- ja kulttuuriarvoja sekä eheyttää jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä ja siten vähentää Pasilan ja päärautatieaseman välisen raidekäytävän estevaikutusta.

Reittiverkoston eheyttäminen

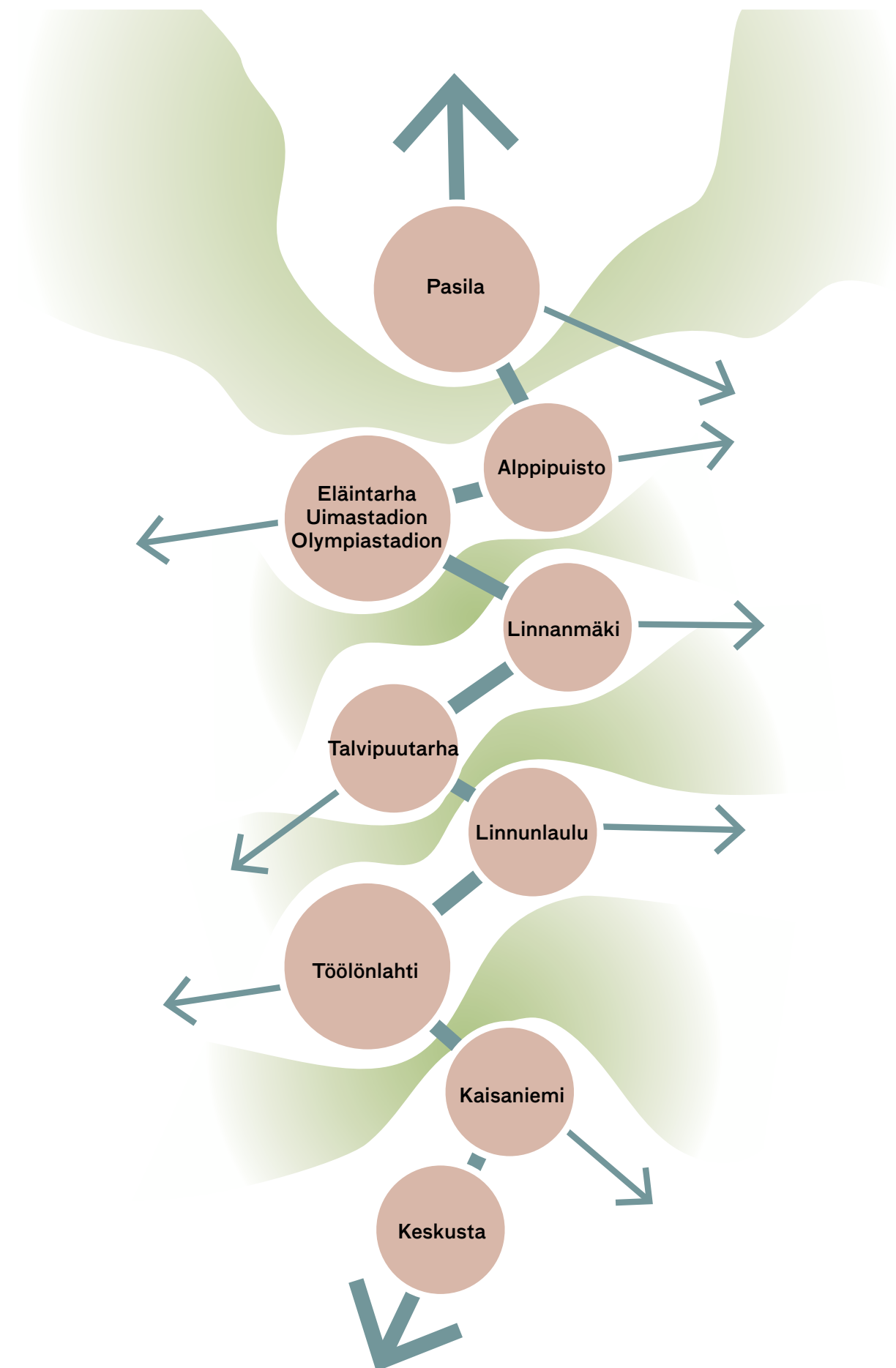
Uusilla yhteyksillä korjataan katkonaiset jalankulun ja pyöräilyn yhteydet ja parannetaan kantakaupungin reittiverkoston sujuvuutta laajemminkin. Samalla vahvistetaan alueella sijaitsevien arvokaiden kulttuuri- ja tapahtumakohteiden kokonaisuutta ja tuodaan kohteet lähemmäs toisiaan.

Viherverkoston vahvistaminen

Uudet yhteydet mahdollistavat kaupunkivihreän ja puistoympäristön lisäämisen sinne missä sitä ei aiemmin ole ollut – raidekäytävän päälle. Näin yhteydet ovat paitsi viihtyisiä ne myös vahvistavat Keskuspuiston, Eläintarhan, Alppipuiston, Linnunlaulun huvila-alueen, Töölönlahden ympäristön sekä Eläintarhanlahtea ympäröivien puistojen kytkeytyneisyyttä. Viherverkoston vahvistaminen ja kaupunkivihreän lisääminen hyödyttää kaikkia kaupunkilaisia ja siellä vierailevia, niin ihmisiä kuin eläimiä, hyönteisiä ja kasvillisuutta. Samalla edistetään kaupungin ilmastonkestävyyttä.

Kohtaamisten ja kokemusten luominen

Yhteydet ovat myös uusia kohtaamispaikkoja. Yhteyksien luoma reitti Pasilan ja ydinkeskustan välillä on mielenkiintoinen, helppokulkuinen ja houkutteleva kulkea ja käyttää. Jokainen uusi yhteys on osa kokonaisuutta, mutta samalla heijastelee ja vahvistaa paikan identiteettiä.

Kehittämisen periaatteet

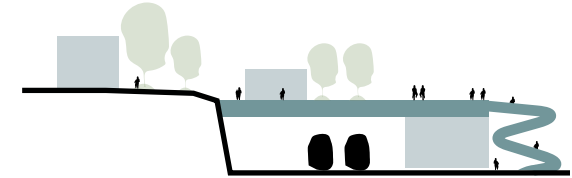
Reitit ja yhteydet

Mielenkiintoisten, turvallisten ja kokemuksellisten kulkuyhteyksien luominen

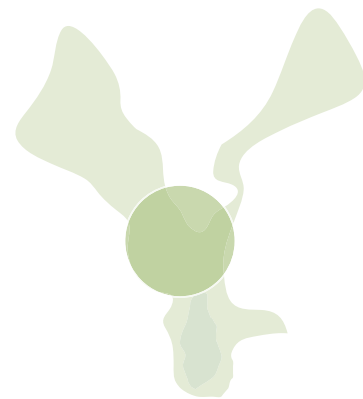

Olemassa olevan reittiverkoston eheyttäminen ratakuilun yli sekä sen molemmin puolin

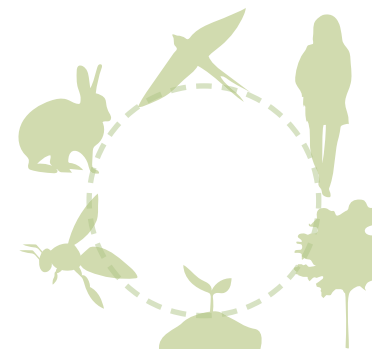

Mahdollinen rakentaminen paikan ehdoilla ja olemassa olevia arvoja nostaen

Kaupunkiluonto ja viherverkostot

Viherverkoston kytkeytyneisyyden ja kaupunkiluonnon monimuotoisuuden vahvistaminen

Kaupungin kaikkien asukkaiden elinympäristöjen parantaminen

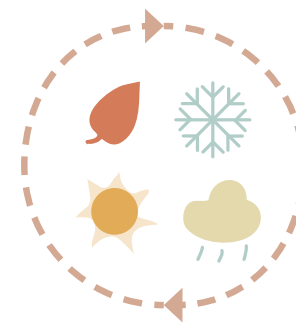

Hiili- ja ilmasto- ja ilmastoviisaat ratkaisut suunnittelusta toteutukseen ja ylläpitoon

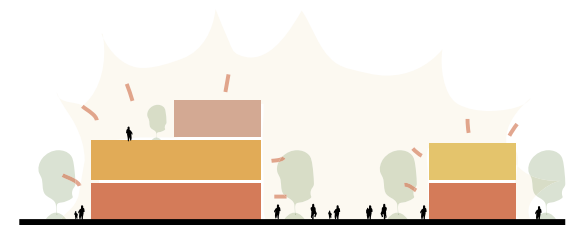
Kohtaamiset ja kokemukset

Kulttuuri- ja tapahtumatoimintojen yhdistäminen aktiiviseksi kokemusten sarjaksi

Viihtyisät ja monikäyttöiset kaupunkitilat, jotka toimivat kaikkina vuodenaikoina

Kaikille sopiva ja viihtyisä kaupunkiympäristö edistää hyvinvointia ja tukee aktiivista arkea

Aluetta eheyttävät ratkaisut

Lähtökohtana on kehittää tarkastelun kohteena olevaa aluetta siten, että toimenpiteillä tuetaan kestävästä kaupunkielämästä ja vahvistetaan alueen olemassa olevia virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvoja. Samalla luodaan viihtyisää elinympäristöä kaikille ja parannetaan tapahtuma- ja kulttuurikohteiden toimintaedellytyksiä ja koko keskustan elinvoimaisuutta ja houkuttelevuutta.

Kokoelmasta kudelmaksi

Olemassa olevat kulttuuri- ja tapahtumakohteet ja kohtaamispaikat

Pasilan liikkumisen ja kaupan keskus

Luonto-, virkistys- ja liikuntakohteet

Toiminnalliset kohteet ja nähtävyydet

Historiallinen huvila-alue

Kulttuurihelmet puistossa

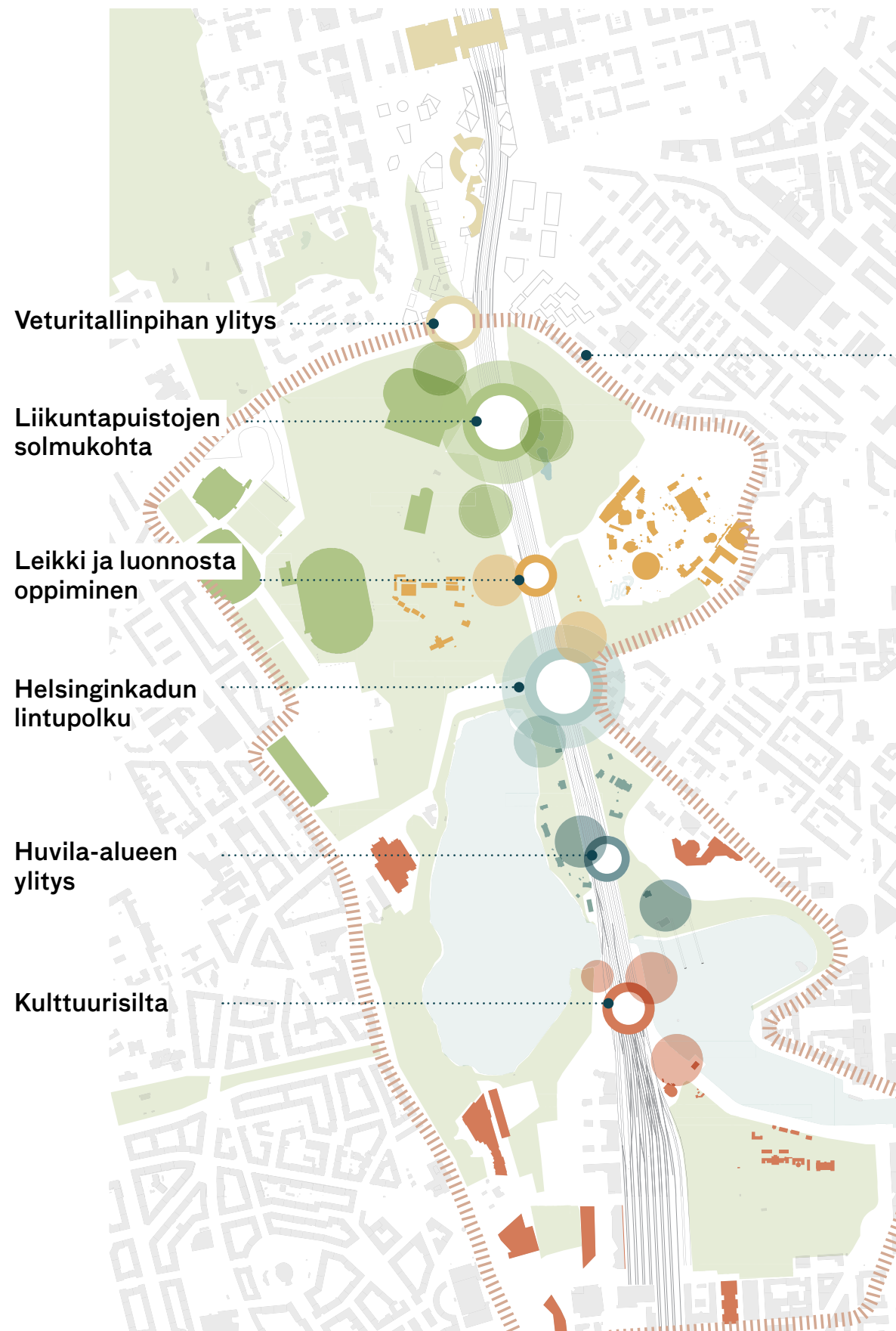
Kokoelmasta kudelmaksi

Kantakaupungin vihreän sydämen ja keskustan kulttuuripuiston vahvistaminen

Liikuntapuistojen solmukohta

Leikki ja luonnosta oppiminen

Kantakaupungin kulttuuripuisto

Helsinginkadun lintupolku

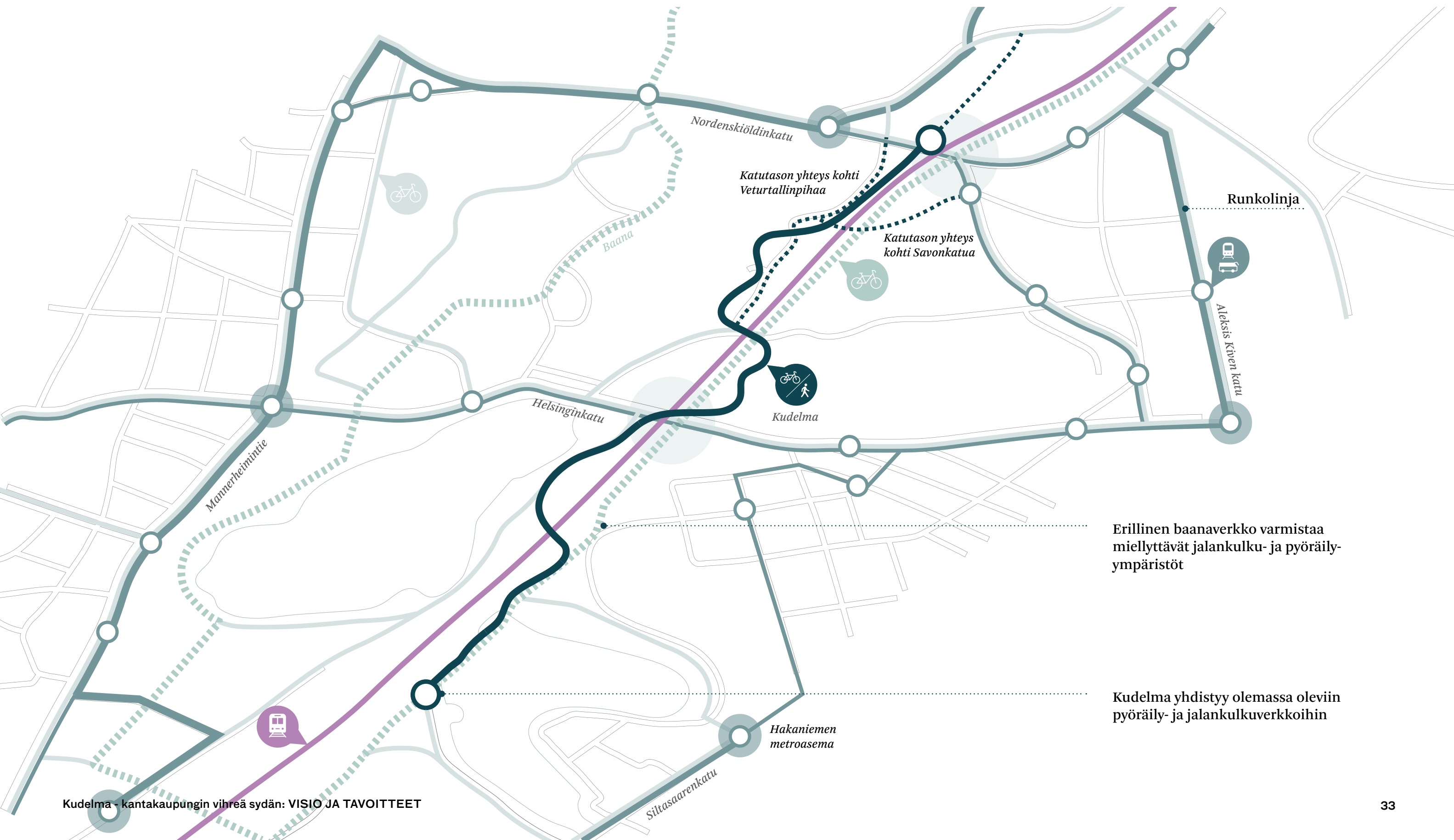

Huvila-alueen ylitys

Reittiverkoston eheyttäminen

Kudelman eheyttää raidekäytävän pilkkomat jalankulun ja pyöräilyn reitistöt ja tukee kestävää kaupunkielämää tiivistyvässä kantakaupungissa.

Reittiverkoston voidaan eheyttää monilla tavoilla

Uudet yhteydet voivat olla rakenteellisesti ja arkkitehtuuriltaan hyvin erilaisia. Suunnittelulla vaikutetaan myös olemassa olevaan ympäristöön. Reitistöä eheyttämällä voidaan vahvistaa paikan identiteettiä ja puistojen kytkeytyneisyyttä.

A. Innovatiivinen puuarkkitehtuuri

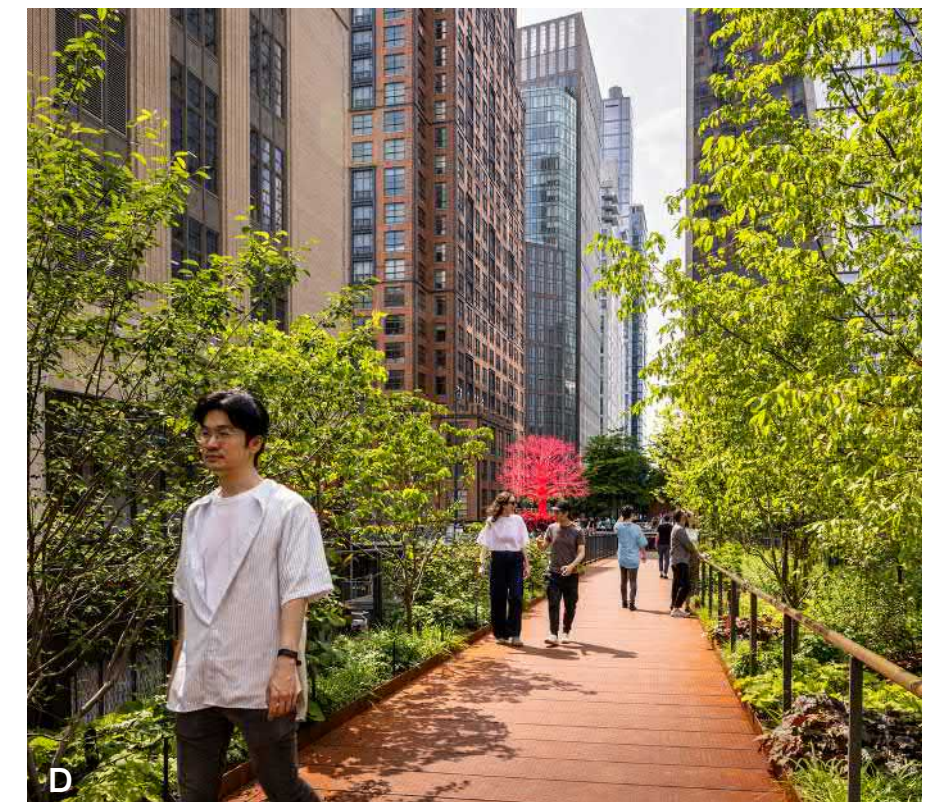
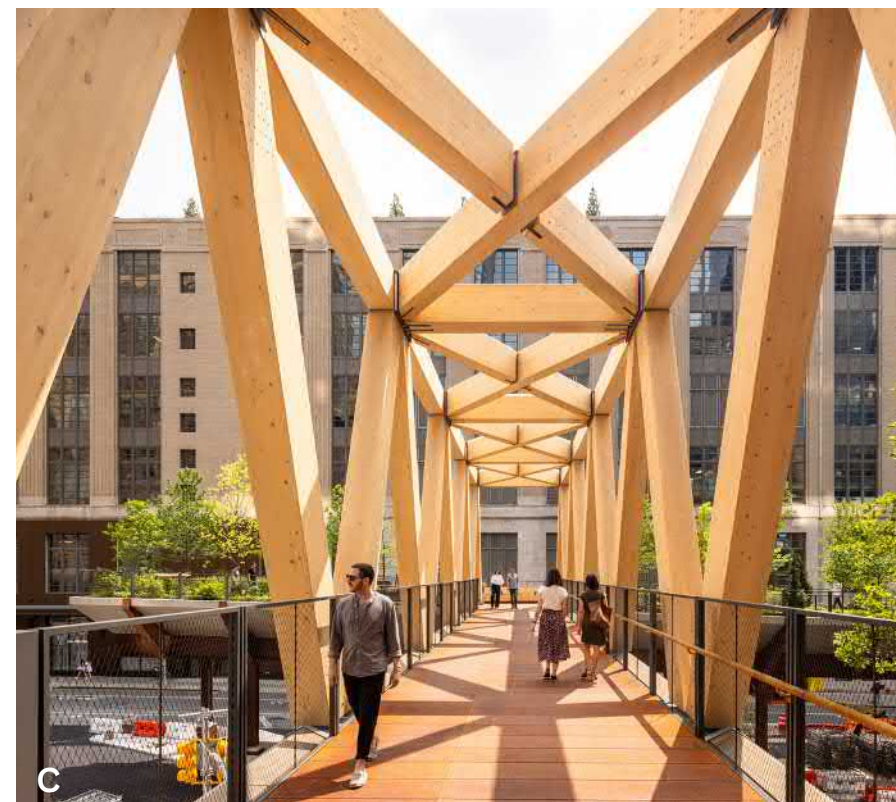
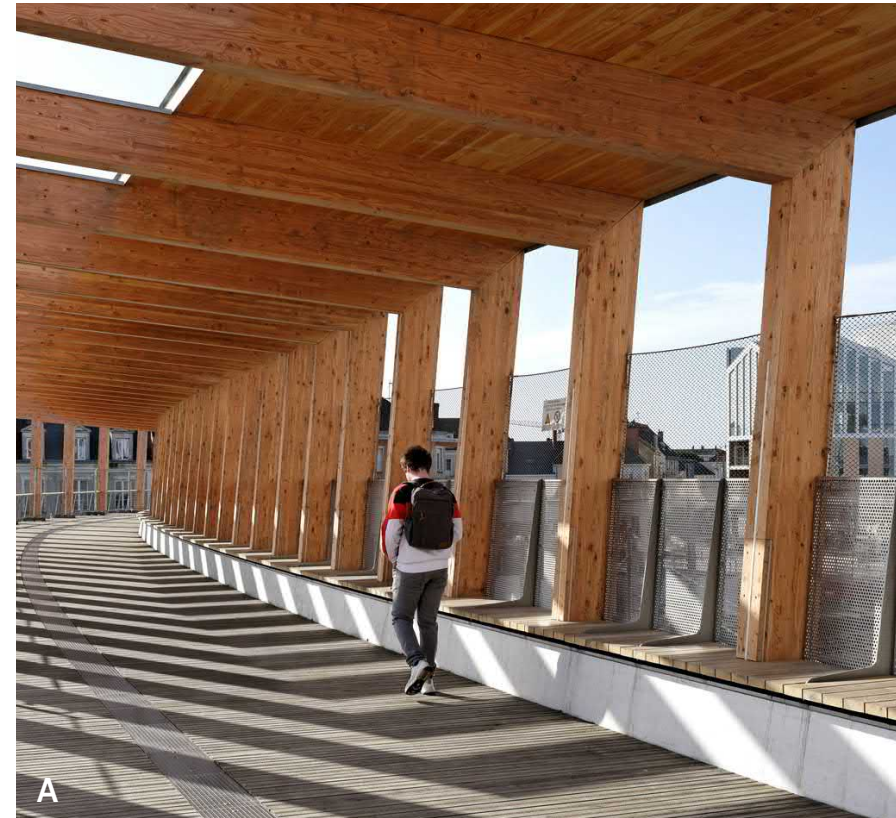
Jokaiselle sillalle voidaan luoda vahva identiteetti esimerkiksi puisen rakenteen avulla, tehden yhteyksistä kiinnostavia ja miellyttäviä kulkuympäristöjä kaikille käyttäjille. Esimerkkinä tästä on puurakenne jalankulkusillalla Saint Laudin juna-asemalla, Angersissa, Ranskassa.

B. Yhteydet kohtaamispaikkoina

Siltojen ja uusien yhteyksien avulla voidaan sekä parantaa pääsyä alueen eri osiin, että samalla luoda uusia kohtaamisten ja aktiiviteettien paikkoja. Esimerkiksi Skaistakalnis puistossa Liettuassa Panevėžysin vanhimman puiston saavutettavuutta parannettiin ja toimintoja lisättiin mm. uusilla siltarakenteilla. Samalla lisättiin puiston vehreyttä ja parannettiin luonnon monimuotoisuutta.

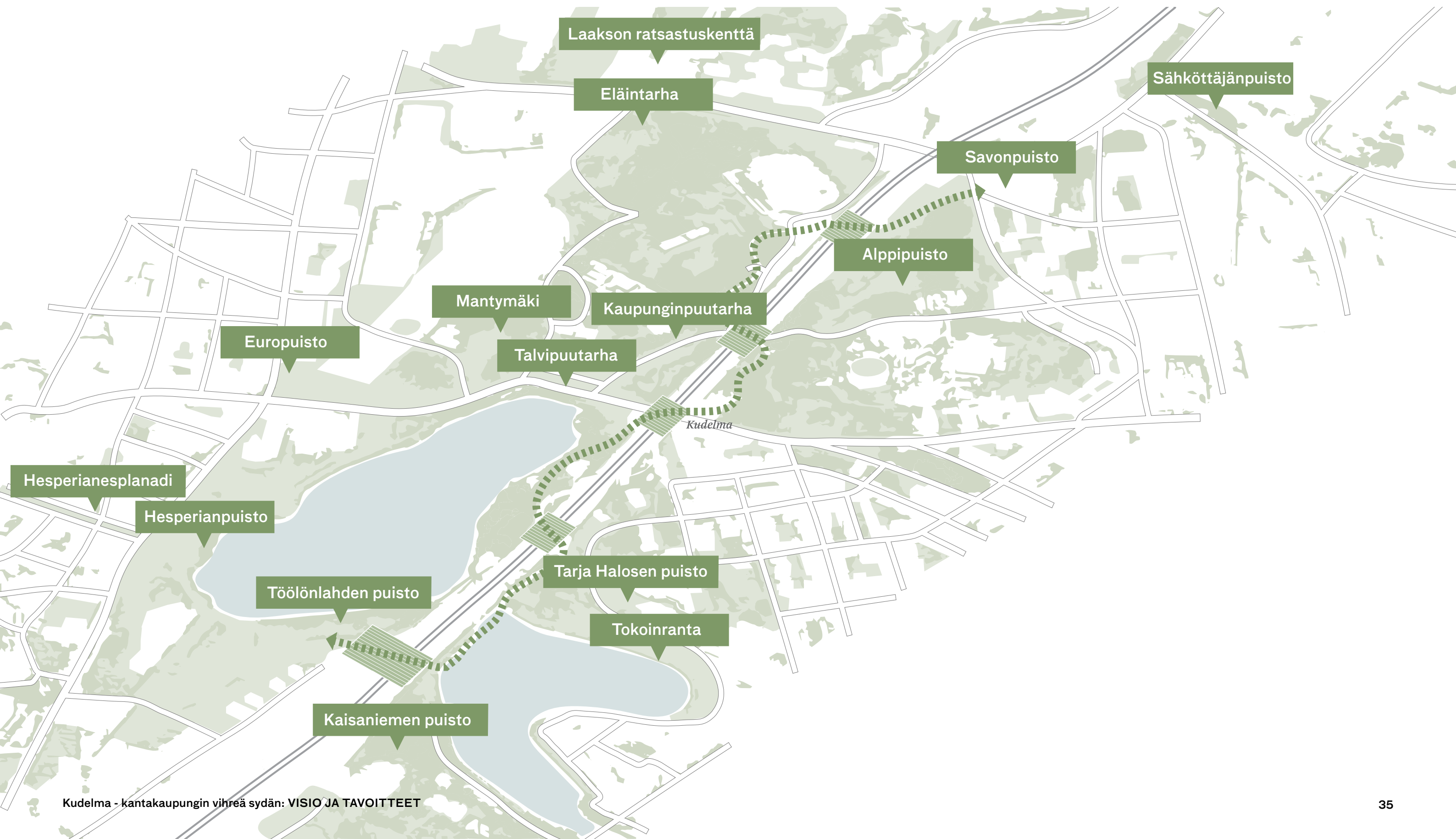
C. ja D. Vetovoimainen reitti

Raideyhteyden ympäristöstä voidaan luoda mielenkiintoinen ulkoilureitti ja käyntikohde, jonka varrelle sijoittuu arkkitehtuuriltaan omanlaisia rakenteita ja monipuolisia paikkoja oleskeluun ja tekemiseen. New Yorkin High Line on yksi mielenkiintoisimmista erittäin tiiviin ja urbaanin Manhattanin läpi kulkeneen vanhan raideyhteyden uudistuksista. High Linesta on tullut kansainvälisesti tunnettu ja suosittu matkailukohde sekä tapahtumien, taiteen, oppimisen ja yhteisöllisyyden alusta.

Viherverkoston vahvistaminen

Kudelman vahvistaa Helsingin keskustan vihreää sydäntä ja kytkeytyneisyyttä koko kaupungin viher- ja virkistysverkostoon.

Kaupunkiluontoa voidaan lisätä myös raidekäytävän päälle

Uudet yhteydet mahdollistavat kaupunkivihreän ja puistoympäristön lisäämisen sinne missä sitä ei aiemmin ole ollut – raidekäytävän päälle. Yhteyksistä voidaan tehdä vehreitä ja viihtyisiä niin, että ne vahvistavat läheisten puistojen kytkeytyneisyyttä.

A. Puitteet tekemiseen ja liikkumiseen

Uuden kulttuuripuiston lähtökohtana on viheralueiden nykyiset ominaisuudet ja tehdä niistä uusien yhteyksien ja paikkojen avulla entistäkin viihtyisämpiä ja turvallisempia, tarjoten tekemistä kaikille. Puisto luo puitteet aktiiviselle arjelle ja kannustaa liikkumiseen ja virkistytymiseen. Onnistunut esimerkki tästä on Tanskassa sijaitseva Kastrupin puisto, jossa joutomaa muutettiin asukkaille viihtyisäksi naapurustopuistoksi.

B. Monipuoliset puistomaisemat

Sadevesielementit, pölyttäjien elinympäristöt ja paikallinen kasvillisuus parantavat puiston biodiversiteettiä, hiiliviisautta ja ilmastokestävyyttä, ja korostavat Helsingin ja Suomen ainutlaatuisia ekologisia ja kulttuurisia arvoja kaupungin ytimessä. Kööpenhaminan Oopperapuiston tapaan erilaiset puistomaisemat yhdistyvät toisiinsa mutkittelevalla polulla ja antavat ihmisille mahdollisuuden kokea ympäristön monimuotoisuuden.

C. Kansipuisto ja paikkoja palehille

Raidealueen kehittäminen voi muodostaa uudenlaisen kaupunkiympäristön puistoinen, joka vahvistaa samalla alueen palvelutarjontaa. Hofbogen on lähes 2 km pituiselle vanhalle raidekannelle rakennettu puisto ja kaupunkiympäristö Rotterdamissa, jossa raidekannen kaupunkipuiston lisäksi kannen alle sijoittuu runsaasti kaupallista tilaa ja lukuisia luovan alan yrityksiä.

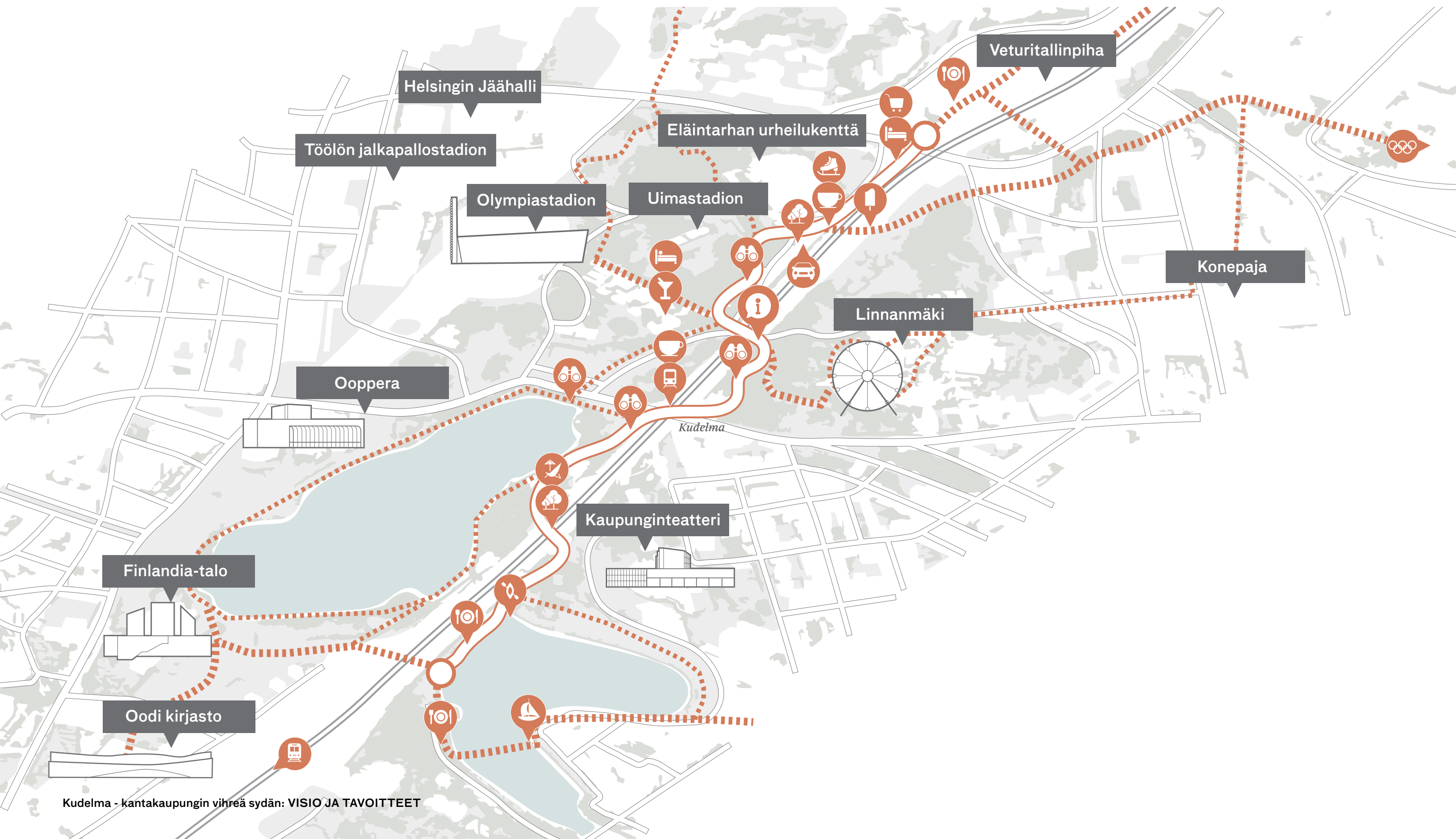
D. Ainutlaatuisia kokemuksia

Uudet rakenteet mahdollistavat ainutlaatuisia kokemuksia metsä- ja kalliomaisemassa sekä helpomman pääsyn maastoon kokemaan aluetta. Norjassa Fyresvatn-järven yhteyteen rakennettu 1 kilometrin mittainen puinen siltarakenne kulkee puiden latvojen välissä ja nousee Klokkearmarenin huipulle, tarjoten ainutlaatuisen kokemuksen ja näkymät.

Kohtaamisten ja kokemusten luominen

Kudelman yhdistää kantakaupungin arvokkaat ja kansainvälisesti kiinnostavat kulttuuri- ja tapahtumakohteet kokemusten ja hetkien sarjaksi

Yhteydet kohtaamispaikkoina ja kokemusten puitteina

Yhteydet ovat myös uusia kohtaamispaikkoja. Jokainen uusi yhteys on osa kokonaisuutta, sitoo ole-massa olevat tapahtumakohteet ja kohtaamispaikat yhteen, vahvistaa paikan identiteettiä ja tarjoaa kokonaan uusia elämyksiä.

A. Paikkoja lintujen tarkkailuun

Töölönlahti tarjoaa ainutlaatuisen ympäristön lintujen tarkkailuun. Myös lintutornit voidaan toteuttaa ainutlaatuisella tavalla ja yksittäisen rakenteen sijaan palvelemaan kokonaisuutta ja yhteyksiä. Ruotsin Varbegissä sijaitseva Kärvenin lintutorni on tästä mielenkiintoinen esimerkki.

B. Alikulku elämyksenä

Myös alikulkujen tunnelman ja identiteetin avulla voidaan luoda vaikuttavia kokemuksia. Valaistus, pinnat ja muut toiminnot voidaan toteuttaa luovasti ja alikulun viihtyisyyttä ja koettua turvallisuutta siten parantaa. Esimerkissä tästä on alikulku Torontossa, Kanadassa.

C. Oleskelua veden äärellä

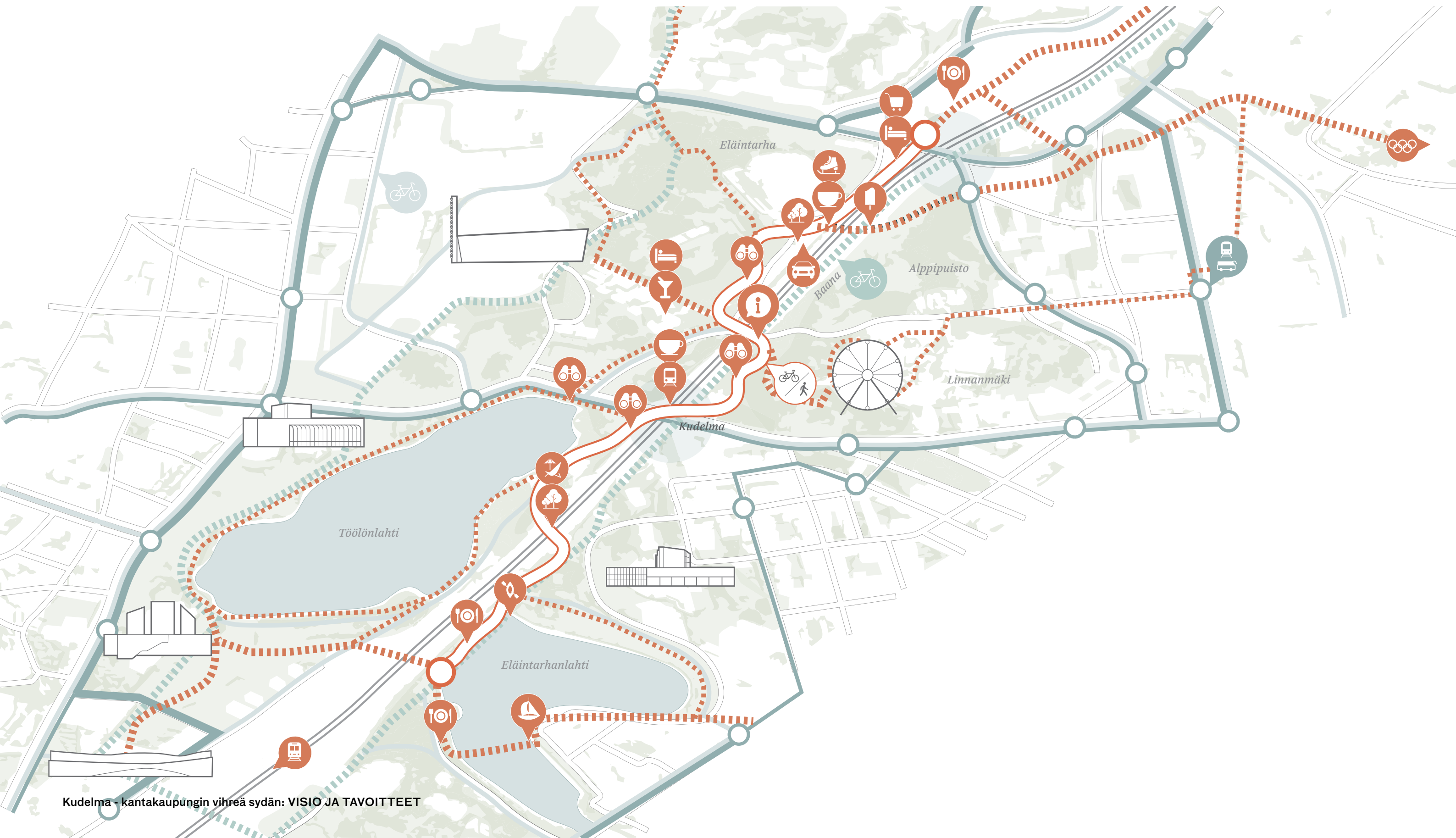
Uusien reittien ja rakenteiden avulla voidaan luoda veden äärelle uusia paikkoja esimerkiksi oleskeluun ja liikkumiseen. Esimerkiksi Sandgrund puistossa Ruotsissa (Karlstad) puistosuunnittelun tavoitteena on ollut muuttaa niemimäinen alue merkitykselliseksi paikaksi, jossa pääsee joen äärelle ja kokemaan jokimaiseman neljä vuodenaikaa.

D. Puistoelementtien kokonaisuus

Puistoja voidaan tarkastella eri puistoelementtien kokonaisuutena: maasto, maisema, hulevedet, kasvillisuus, reitistö, aktiviteetit sekä kohtaamisen ja kokemusten paikat. Esimerkiksi Tanskan Aarhusissa Gellerupin puiston tavoitteena oli luoda laajempi strateginen näkymys Gellerupin viheralueiden pitkän aikavälin kehittämiseen. Puistoon ei haluttu luoda yhtä hallitsevaa konseptia, vaan monta erilaista ja luonnonmukaista, "hallitsematonta" elementtiä.

Kantakaupungin kudelman

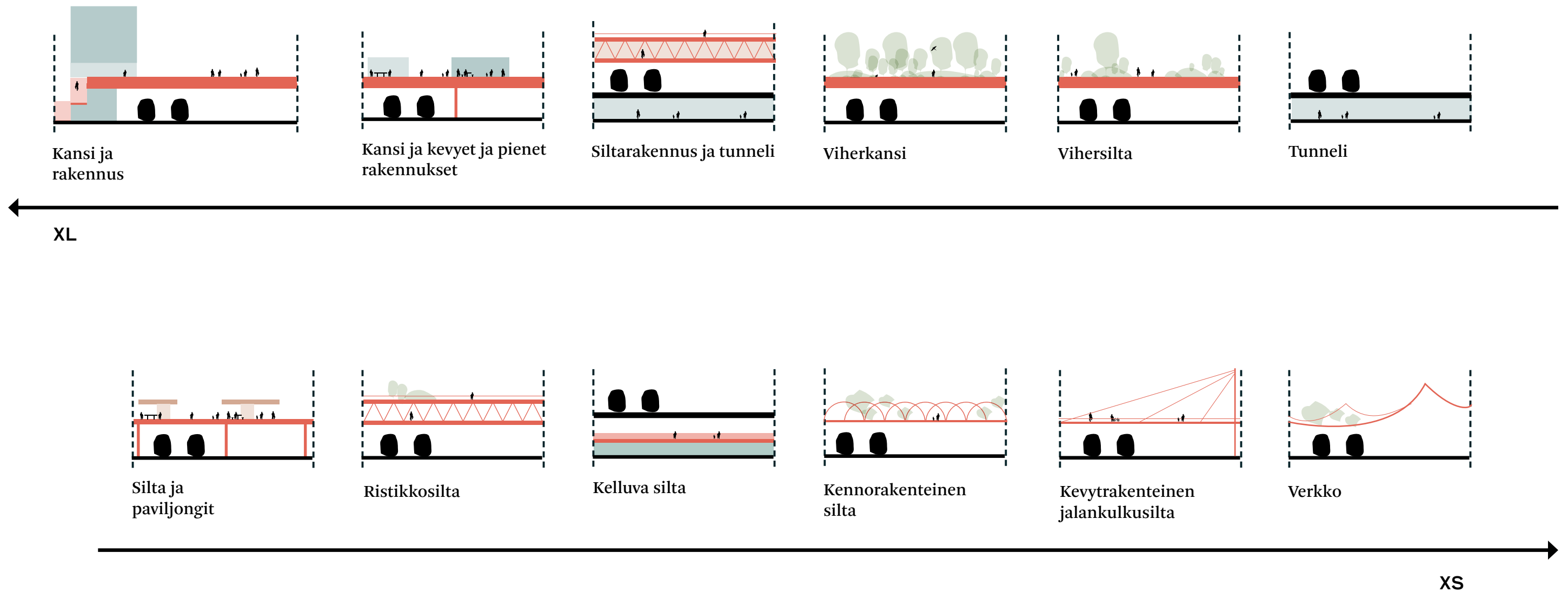

Ideat ja mahdollisuudet

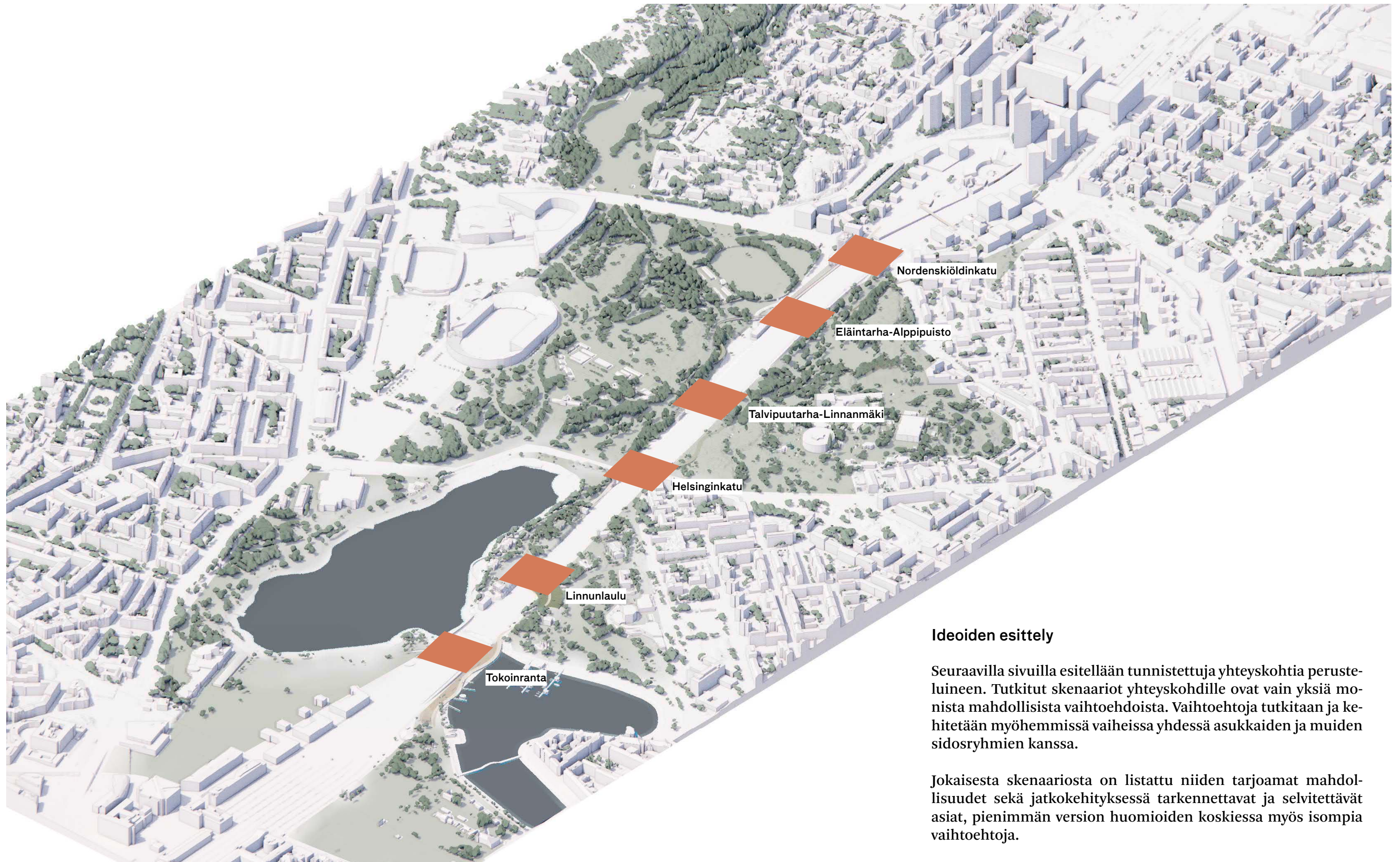
Kudelman

Yhteyksiä voidaan toteuttaa monilla tavoilla

Mahdolliset yhteydet

Ideoiden esittely

Seuraavilla sivuilla esitellään tunnistettuja yhteyskohtia perusteluineen. Tutkitut skenaariot yhteykskohdille ovat vain yksiä monista mahdollisista vaihtoehtoista. Vaihtoehtoja tutkitaan ja kehitetään myöhemmissä vaiheissa yhdessä asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

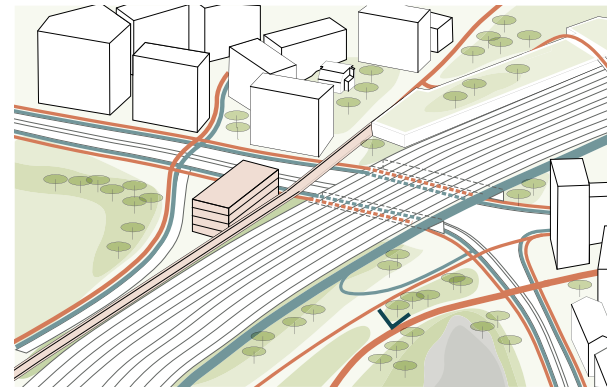
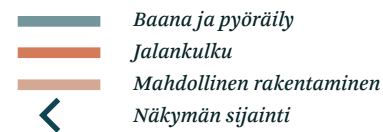
Jokaisesta skenaariosta on listattu niiden tarjoamat mahdollisuudet sekä jatkokehityksessä tarkennettavat ja selvittävät asiat, pienimmän version huomioiden koskiessa myös isompia vaihtoehtoja.

Nordenskiöldinkatu

Nordenskiöldinkadun pohjoispuolen rakentuessa kohti Pasilaa, risteysalueesta muodostuu tärkeä linkki rakennettujen kaupunkialueiden ja puistojen välille. Jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien kehittäminen sekä maantasossa että Nordenskiöldinkadun yli tekevät risteysalueesta sujuvan ja aktiivisen solmukohdan.

Mahdollinen rakentaminen voitaisiin sijoittaa risteysalueen puistoalueiden reunoille siten, että elinvoimaista viheraluetta säilytetään mahdollisimman paljon alueen kasvavalle asukasmäärälle. Samoin viheryhteys kohti Kämpylän urheilutoimintoja on tärkeä säilyttää.

Rakennusten avulla eri tasojen väliset yhteydet on helpompi toteuttaa esteettöminä. Rakennukset voivat myös tarjota mahdollisuuden suojata puistoalueita melulta.

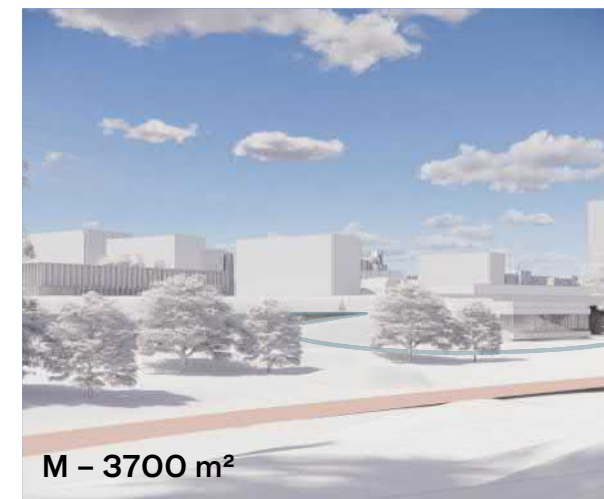
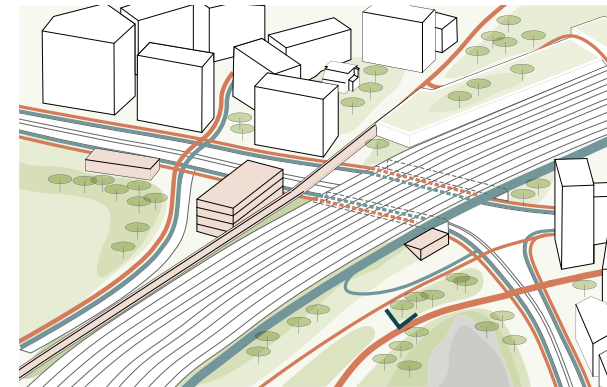
S – Minimoitu rakentaminen

Tavoitteet

- Risteysalueen elävöittäminen uusilla toiminnoilla, jotka tukevat alueen nykyistä virkistys- ja urheilutoimintaa
- Eläintarhan ja Veturitallinpihan yhteyksien vahvistaminen maantason ja sillan kulkureittien kautta
- Viheralueiden ja alueen ominaispiirteiden säilyttäminen

Selvitettävää

- Tutkittava ratapenkereelle rakentamisen vaikutuksia

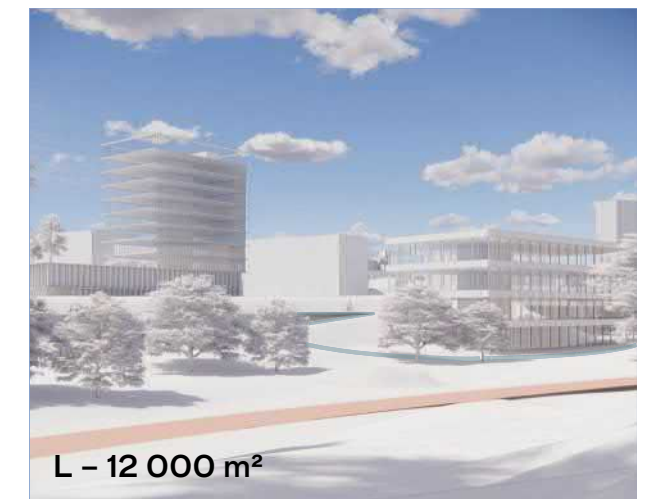
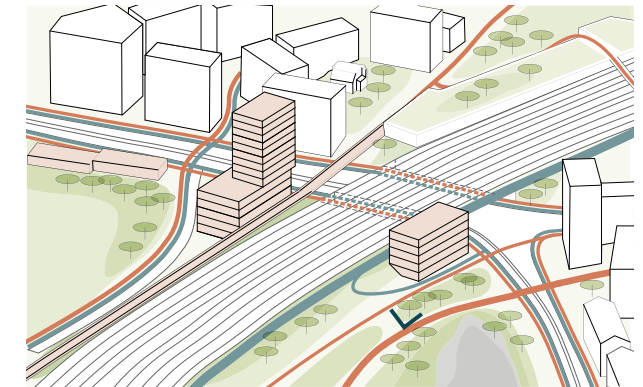
M – Monikerroksiset rakennukset

Tavoitteet

- Nordenskiöldinkadun varren kehittyvän kaupunkirakenteen täydentäminen
- Rakennuksilla rajatun sisäänkäynnin muodostaminen puistoon
- Alppipuiston palveluiden lisääminen kioskilli Baanan rampin yhteydessä

Selvitettävää

- Tutkittava kuinka rakennus Alppipuiston kulmassa vaikuttaa reittien järjestelyihin

L – Korkeampi rakennusmassa

Tavoitteet

- Maamerkki ja selkeä sisäänkäynti Eläintarhan alueelle
- Mahdolliset majoitustoiminnot urheilijoille
- Mahdollisuus tutkia puistojen suojausta liikenteen melulta rakennusmassoilla
- Alppipuiston aktiivisuuden lisääminen eri vuoden- ja vuorokaudenaikoina

Selvitettävää

- Tutkittava kuinka rakentaminen vaikuttaa Eläintarhan olympiatason heittoalueen toimintaan
- Varmistettava korkeamman rakentamisen vaikutukset näkymiin ja Veturitallinpihan tavoitteisiin
- Huomioitava, että rakentaminen muuttaa Eläintarhan ominaispiirteitä avoimena maisemaympäristönä

Vauhtitie

Ympäri vuotinen urheilun ja viheralueiden solmukohta

Näkymä Vauhtitien varrelta kohti uutta plazaa ja Eläintarhan urheilukenttää

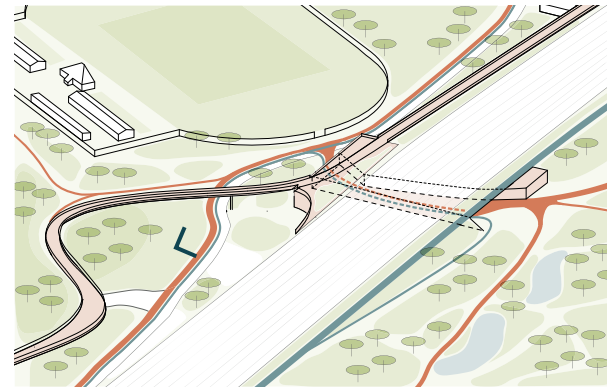
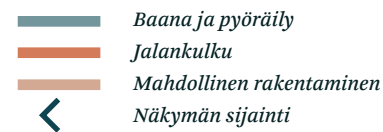
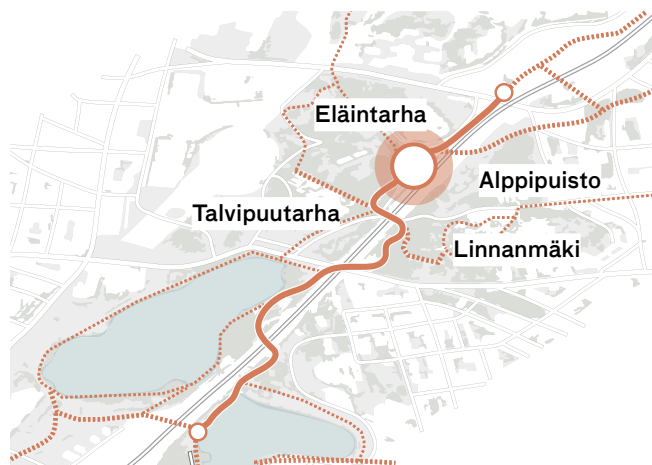
Kudelma - kantakaupungin vihreä sydän: IDEAT JA MAHDOLLISUUDET

Eläintarha-Alppipuisto

Eläintarhan urheilukentän alue on tärkeä ja yhä aktiivinen osa Helsingin urheiluhistoriaa. Alueen arvokasta luonnetta ja yhteyksiä voitaisiin vahvistaa muuntamalla Vauhtitie viihtyisäksi bulevardiksi ja tarjoamalla jalankulkijoille saumaton korotettu yhteys Nordenskiöldinkadun yli Veturitallinpihalle.

Uusi katutasen yhteys radan ali yhdistää Eläintarhan Alppipuistoon ja edelleen Linnanmäelle ja kantakaupungin itäosiin. Puistomainen aukio sekä alueen urheilutoimintoja ja palveluita täydentävät rakennukset tekevät alikulun ympäristöstä viihtyisän kaupunkitilan, joka kutsuu viihtymään ja harrastamaan.

Uudet rakennukset voivat tarjota paikkoja kahvilatoiminnalle ja korkeammissa vaihtoehtoisissa sisäliikuntatiloja ja majoitusta urheilijoille, vahvistaen aluetta elinvoimaisena urheilun ja virkistysten keskittymänä. Uusi rakentaminen voidaan sijoittaa radan yhteyteen, nykyisille penkereille ja pysäköintialueille, luoden aktiivista maantasokerrosta Eläintarhan suuntaan sekä näköalapaikkoja kohti arvokasta Olympiapuistoa.

S – Korotettu kävelyn ja pyöräilyn yhteys, alikulku

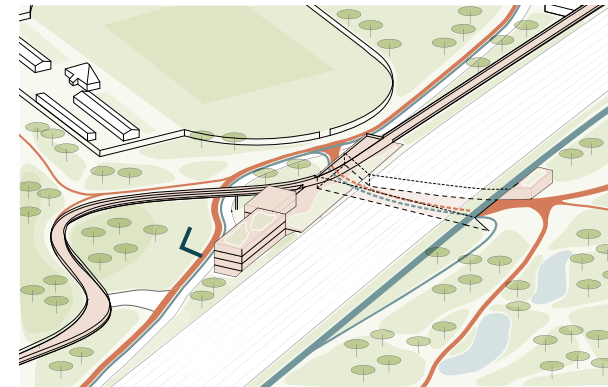
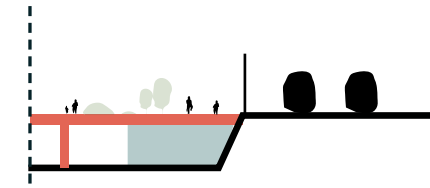
Tavoitteet

- Vauhtitien kehittäminen jalankulkijoille miellyttäväksi ja eläväksi bulevardiksi
- Puistoalueiden liittäminen yhteen uusien alikulun ja vihreän aukiutilan kautta
- Selkeä ja sujuva reitti Olympiastadionilta Veturitallinpihalle
- Uudet kohtaamispaikat sekä maantasossa että näköalapaikoilla
- Viihtyisyyden ja palveluiden lisääminen rakentamisella alikulun yhteyteen

Selvitettävää

- Selvitettävä alikulun ja korotetun kulkureitin vaikutuksia luontoon ja ympäristöön
- Tutkittava ratapenkereille rakentamisen vaikutuksia
- Tutkittava alikulun luonnetta ja esteetöntä kulkuyhteyttä yleisemmälle tasolle

Korotettu reitti ja näköalapaikka kohti Veturitallinpihaa

M – Korotettu kävelyn ja pyöräilyn yhteys, alikulku, matalat rakennukset

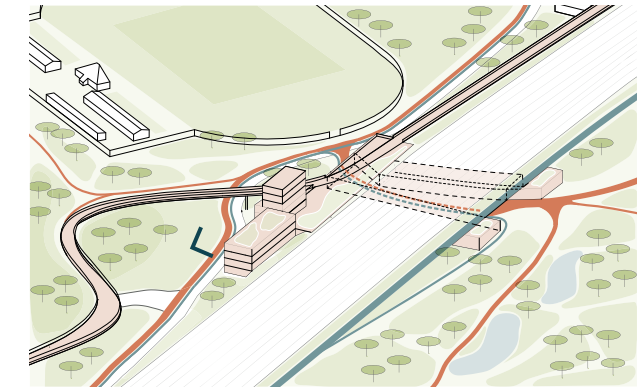
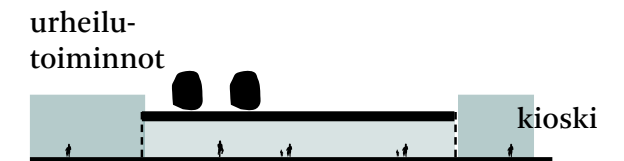
Tavoitteet

- Alueen aktivoiminen useassa eri tasossa uusilla näköalapaikoilla ja vihreillä kaupunkitiloilla
- Mahdollisuuksia alueen aktiivisuuteen eri vuoden- ja vuorokaudenaikoina uusien urheilupalveluiden ja työpaikkojen myötä

Selvitettävää

- Selvitettävä melun ja värähtelyn vaikutukset rakennettaessa lähelle junarataa
- Tutkittava vaikutuksia pysäköinnin määrään ja sijaintiin
- Mietittävä yhteyksien toimimista itsenäisinä myös rakennetuissa vaihtoehtoisissa
- Selvitettävä yleiskaavan avaamisen tai osayleiskaavan tarve uusien toimintojen ehdottamisen myötä

Monikäyttöinen alikulku

L – Korotettu kävelyn ja pyöräilyn yhteys, alikulku, pinotut rakennukset

Tavoitteet

- Identiteetin vahvistaminen urheilun ja vapaa-ajan alueena kattavien toimintojen myötä

Eläintarhan maisemasilta

Uusi ulottuvuus kulttuurikohteiden kokemiseen arvokkaan luontoalueen keskellä

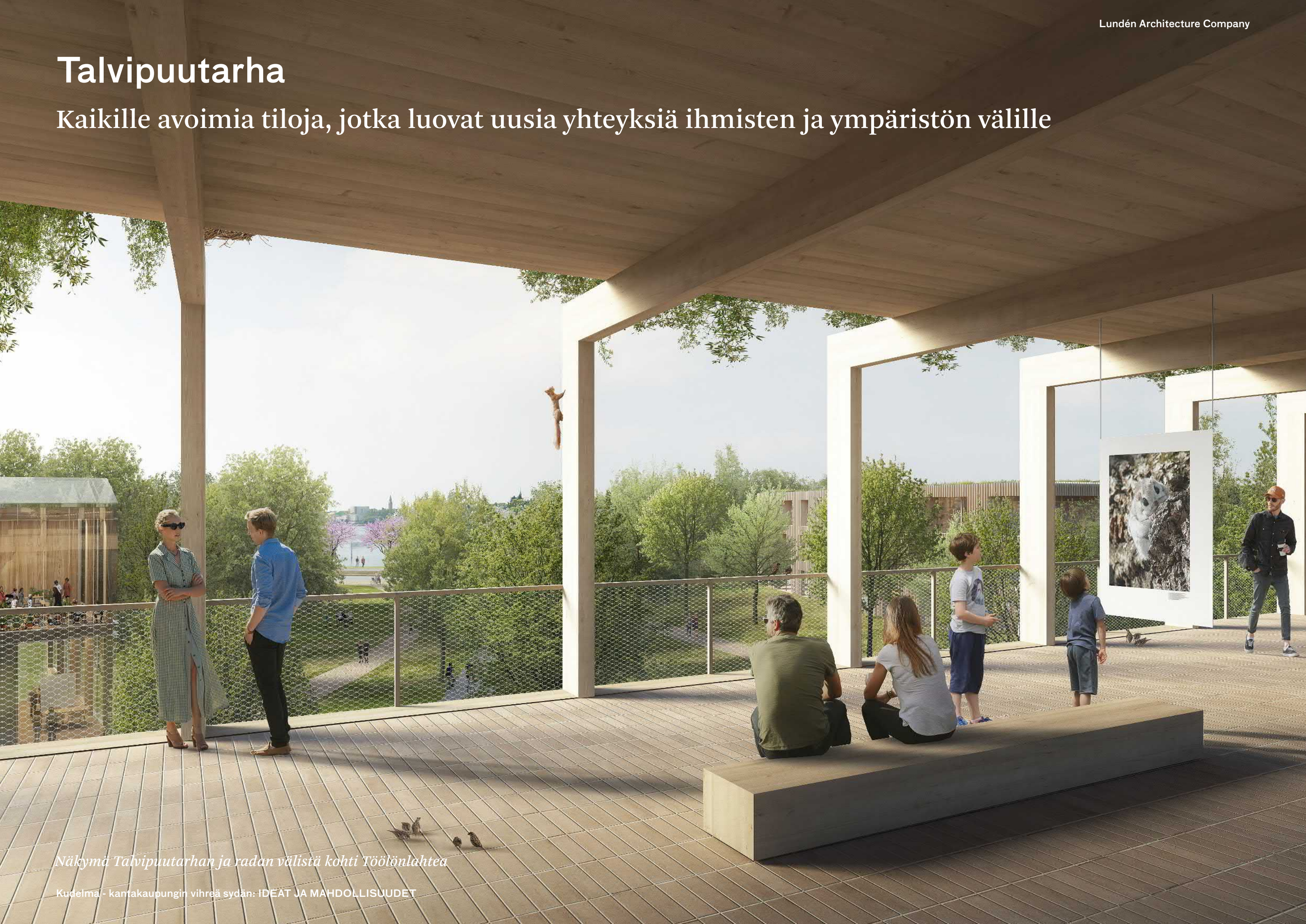

Näkymä Eläintarhan rinteestä kohti Linnanmäkeä

Kudelma - kantakaupungin vihreä sydän: IDEAT JA MAHDOLLISUUDET

Talvipuutarha

Kaikille avoimia tiloja, jotka luovat uusia yhteyksiä ihmisten ja ympäristön välille

Näkymä Talvipuutarhan ja radan välistä kohti Töölönlahtea

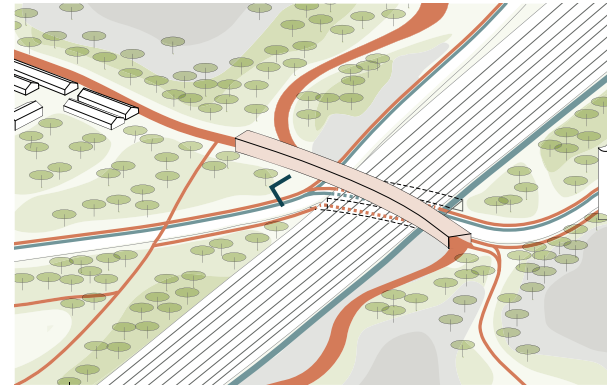
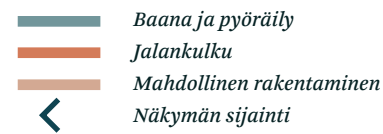
Kuulama - kantakaupungin vihreä sydän: IDEAT JA MAHDOLLISUUDET

Talvipuutarha- Linnanmäki

Sijainti on ympäristöarvoiltaan merkittävä, sisältäen metsäisiä rinnealueita, geologisesti merkittäviä kallioalueita ja hulevesipuiston. Lisäksi alue on elinympäristö muun muassa liito-oraville, lepakoille ja linnuille. Yhteyskohta tarjoaa tärkeän linkin sekä ihmisille että luonnonvaraisille eläimille, yhdistäen pirstoutuneita elinympäristöjä.

Yhteydet ylempänä maastossa sillan kautta sekä katutasossa radan ali liittävät Talvipuutarhan alueen Linnanmäkeen sujuvasti alueen korkeuseroja hyödyntäen. Samalla Talvipuutarhan aikaisemmin suljettuja osia tulee näkyväksi yleisölle ja tarjoavat entistä laajemman oppimiskokemuksen.

Metsäalueet, eri lajien elinympäristöt ja hulevesipuisto tarjoavat luontevan sijainnin lasten luontoaiheiselle oppimisympäristölle.

S – Viher- ja jalankulkusilta ja Tivolitien taidekäytävä

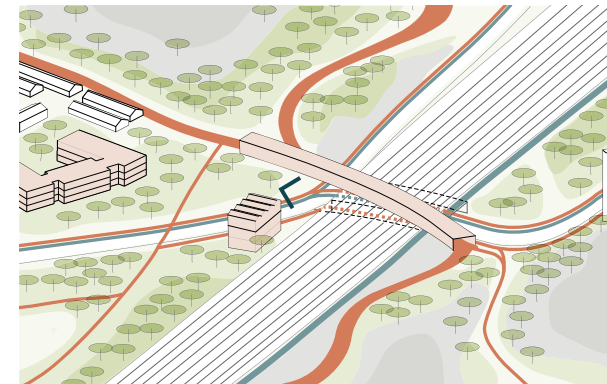
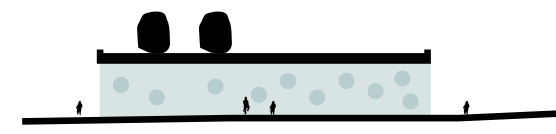
Tavoitteet

- Luontoalueiden ja jalankulkureittien yhdistäminen monikäyttöisellä sillalla, palvellen sekä ihmisiä että muita lajeja
- Linkki alueen merkittävien kohteiden, Linnanmäen, Talvipuutarhan, Olympiapuiston ja Eläintarhan, välille
- Tapahtumien ja näyttelyiden jatkuminen katetussa siltatilassa
- Uusi näköalapaikka sillalta
- Linnanmäen tunnelman jatkuminen Taidekäytävään

Selvitettävää

- Tutkittava yhteyden vaikutuksia nykyiseen arvokkaaseen luontoon ja maisemaan
- Arvioitava päällekkäisten yhteyksien taloudellisia vaikutuksia

Tivolitien taidekäytävä

M – Silta, alikulku, luonto-oppimiskeskus ja puutarhahotelli

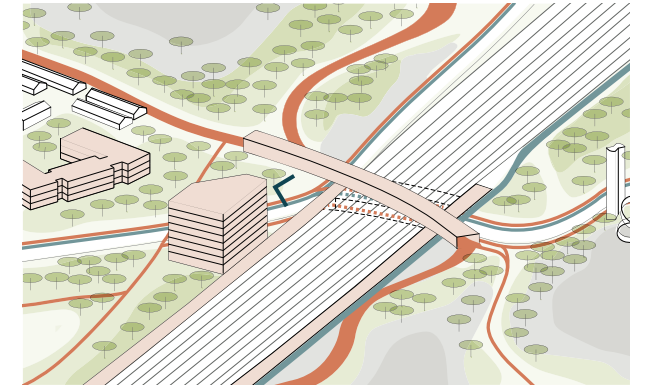
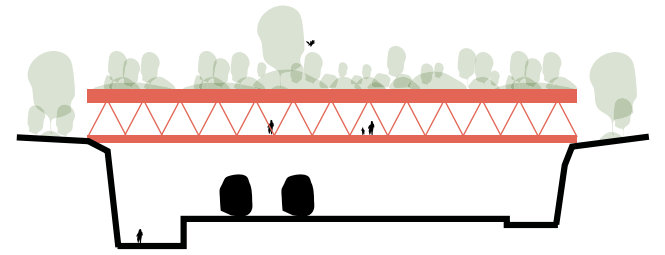
Tavoitteet

- Alueen vierailu- ja ajanviettokohteiden täydentäminen uusilla toiminnoilla ja maamerkkisillalla elämyksien kokonaisuudeksi
- Oppimisympäristö erityisesti lapsille ja paikallisista luonnonympäristöstä ja sen asukkaista oppiminen esimerkiksi uudessa luonto-oppimiskeskuksessa

Selvitettävää

- Arvioitava rakentamisen ekologisia vaikutuksia liito-oravien elinympäristöön ja hulevesipuistoon

Viher- ja jalankulkusilta

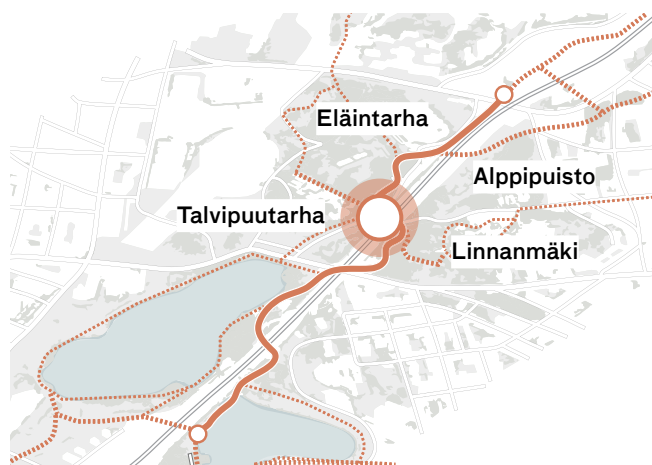
L – Silta, alikulku, puutarhahotelli ja asemahotelli

Tavoitteet

- Hotellin liittäminen mahdolliseen juna-asemaan, lisäten mahdollisuuksia kävijöiden houuttelemiseen kauempaa
- Helsingin keskeisten kohteiden läheisyyden hyödyntäminen matkailuun ja perheiden majoitukseen

Selvitettävää

- Tutkittava korkeamman rakennuksen vaikutuksia merkittäviin näkymiin ja alueen nykyiseen luonteeseen
- Tutkittava kahden vierekkäisen hotellin kannattavuutta
- Tutkittava laajempien rakennettujen toimintojen liikenteellisiä vaikutuksia

Helsinginkadun lintupolku

Yhteyksien solmukohta kaupunkiluonnon ja panoramanäkymien kokemiseen

Näkymä Helsinginkadun yltä kohti Töölönlahtea

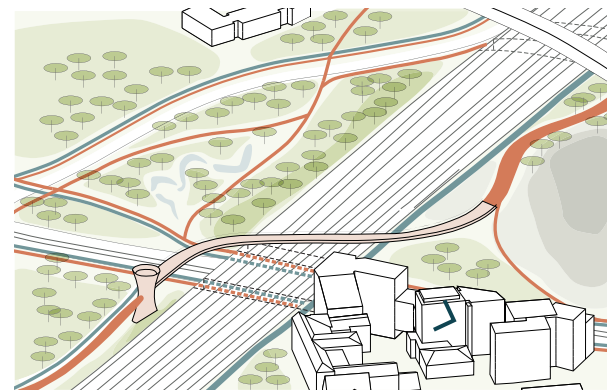
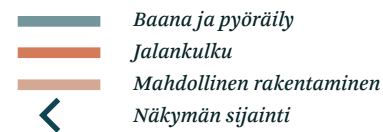
Kudelma - kantakaupungin vihreä sydän: IDEAT JA MAHDOLLISUUDET

Helsinginkadun solmukohta

Helsinginkadulla on potentiaalia tulla keskeiseksi julkisen liikenteen solmukohdaksi, joka tuo kantakaupungin itäisiä ja läntisiä osia lähemmäs toisiaan.

Uusi rautatien ylittävä korotettu yhteys parantaa pääsyä Linnanmäen viereiselle merkittävälle avokallioalueelle ja luo uusia mahdollisuuksia uusille elämyksille ja käyttötarkoituksille. Pohjoisen ja eteläisen puistoalueen välisen yhteyden vahvistaminen maantasossa voidaan toteuttaa katualuetta kehittämällä, kasvillisuuden lisäämisellä ja toimenpiteillä edistämään luonnonvaraisten eläinten liikkumista näiden kahden alueen välillä.

Töölönlahden merkitys lintujen elinympäristönä on kasvanut viime vuosina tarjoten ainutlaatuiset olosuhteet lintujen tarkkailuun kaupungin keskellä. Uusi lintutorni rikastuttaisi entisestään kokemusta sekä asukkaille että vierailijoille.

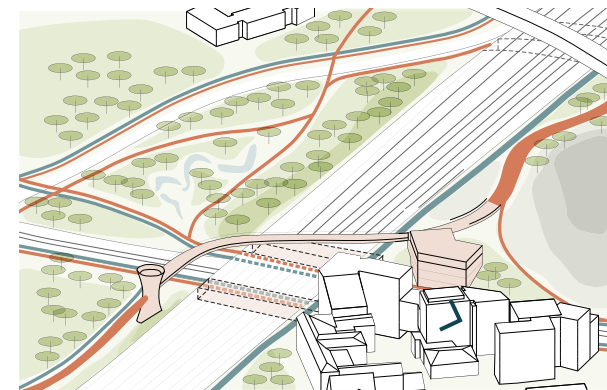
S – Korotettu reitti ja lintutorni

Tavoitteet

- Uuden yhteyden luominen Töölönlahden viherympäristöstä Linnanmäen kallioalueelle
- Lämpiminä päivinä suosittu kallioalueen tekeminen saavutettavaksi kaikille
- Vetovoimaisen lintutornin lisääminen maisemien ja lajiston tarkkailuun

Selvitettävää

- Tutkittava korotetun jalankulkureitistön taloudellisia kuluja

M – Korotettu reitti, alikulun kioskit, asuminen rinteessä

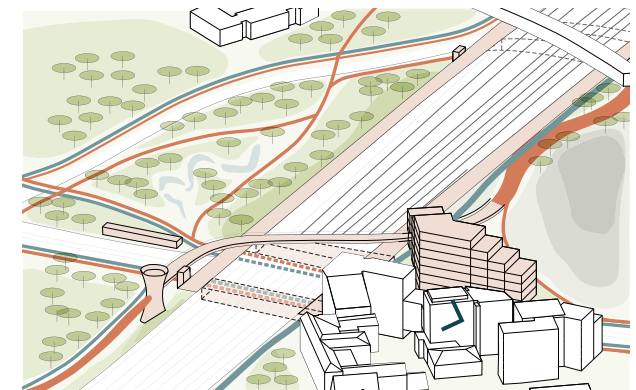
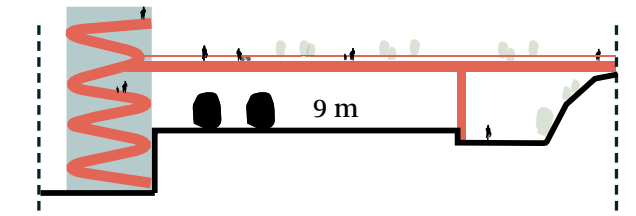
Tavoitteet

- Katutilan aktivointi lisäämällä uusia toimintoja kehittyvän DIAKin korttelin läheisyyteen ja alikulkuun Helsinginkadulla
- Rajatun sisäänkäyntitilan muodostaminen Kallion alueelle Helsinginkadun länsipuolta rakentamalla
- Baanan ja korotetun Kudelman reitin aktivointi uusilla toiminnoilla, jotka houkuttelevat viettämään aikaa

Selvitettävää

- Selvitettävä vaikutukset ympäristölle ja luonnolle puuston ja kallioalueen kohdalle rakennettaessa

Näköalatorni, silta ja puisto

L – Korotettu reitti, alikulun kioskit, asuminen rinteessä, juna-asema

Tavoitteet

- Alueen kulttuurikohteisiin parempien julkisen liikenteen yhteyksien tarjoaminen mahdollisen uuden lähijunaliikenteen seisakkeen avulla
- Selkeä liikenteen solmukohta yhteydellä sekä junaan että raitiovaunuun

Selvitettävää

- Huomioitava laiturialueiden tilantarve vaikutuksineen, min. 8m nykyistä viheraluetta ja kasvillisuutta poistettava lännessä, 3-10m merkittävää kallioaluetta poistettava idässä
- Huomioitava DIAKin tontin ja uuden rakennuksen pieneminen laiturialueen mahtumiseksi
- Huomioitava levennetyn junasillan pienentävän tilaa Helsinginkadulla ja siten vaativan rinteiden muokkausta
- Tutkittava yhteyttä Baanalle uuden rakennuksen myötä

Linnunlaulu

Kaupunkilaisille tärkeiden puistoalueiden yhdistäminen kokonaisuudeksi

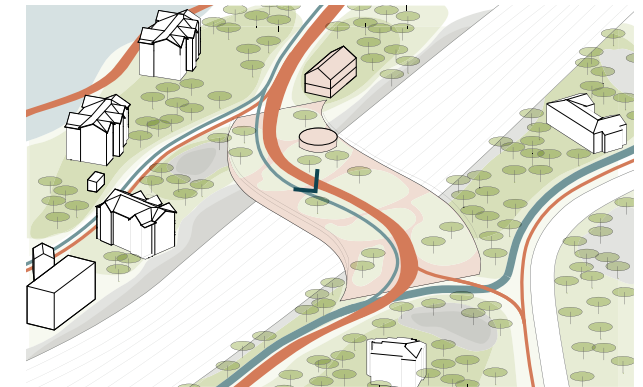
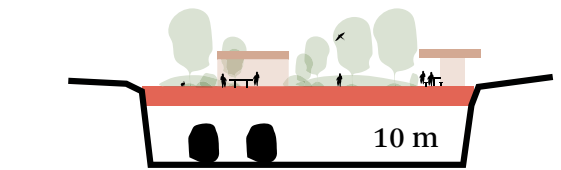
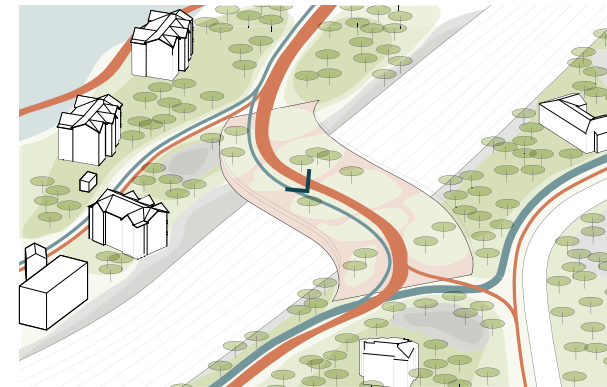
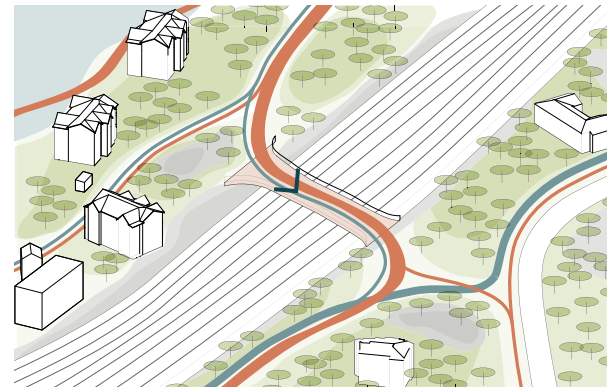
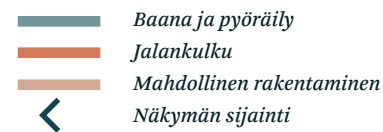
Näkymä Linnunlaululta kohti Helsingin päärautatieasemaa

Kudelma - kantakaupungin vihreä sydän: IDEAT JA MAHDOLLISUUDET

Linnunlaulu

Linnunlaulun valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä on jo pitkään jakanut rautatie, mutta huvila-alue on säilynyt pitkälti muuttumattomana ja säilyttänyt vahvan identiteettinsä. Kaikkien uusien lisäysten on kunnioitettava tätä luonnetta ja otettava huomioon myös alueen luonnonarvot.

Vehreä ja puistomainen kansi olisi yksi tapa yhdistää ratakuilun erottamat puolet ja tarjota ainutlaatuinen uusi julkinen viheralue kaikkien nautittavaksi. Puistokansi pölyttäjäpuutarhoineen ja leikkialueineen täydentäisi muiden puistojen joukossa kaupungin viheralueverkostoa, sekä tarjoaisi ainutlaatuisia näkymiä ja kannustaisi ihmisiä liikkumaan ja hyödyntämään ympäristöään erilaisilla tavoilla.

S - Levennetty silta

Tavoitteet

- Nykyisen sillan sijainnin säilyttäminen ja mahdollisimman vähäiset muutokset nykytilanteeseen
- Laajennettu silta mahdollistaa uusia toimintoja, jotka eivät rajoitu vain kävelyyn ja pyöräilyyn
- Vahvempi yhteys Linnunlaulun eri puolien välillä

Selvitettävää

- Arvioitava, ovatko sillan laajennuksesta saatavat hyödyt linjassa kustannuksiin

M - Puistokansi

Tavoitteet

- Puistokansi toimii uutena biotooppina kaupunkialueella
- Linnunlaulun maiseman jatkaminen radan yli
- Vahvempi yhteys ja näkyvä jatkumo jaettujen Linnunlaulun alueiden välille

Selvitettävää

- Arvioitava, ovatko puistokannessta saatavat hyödyt linjassa kustannuksiin
- Tutkittava suuremman kansirakenteen ympäristövaikutuksia

L - Puistokansi ja paviljongit

Tavoitteet

- Uudet paviljonkirakenteet tarjoavat tilaa yhteisölliselle toiminnalle säästä ja vuorokaudenajasta riippumatta

Selvitettävää

- Tutkittava rakennuksen vaikutuksia Linnunlaulun arvokkaaseen kulttuuriympäristöön sekä luonto- ja kallioalueisiin

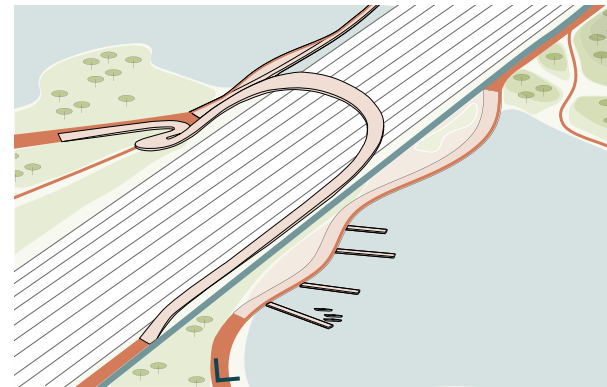
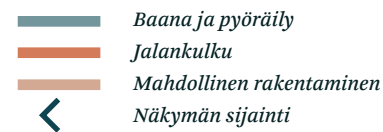
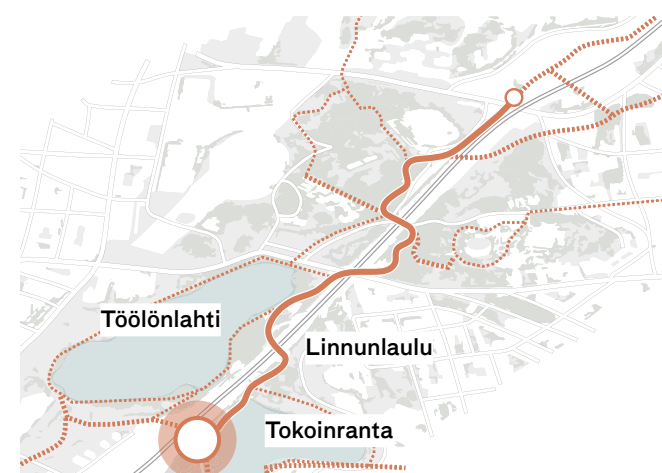

Tokoinranta

Töölönlahden ja Eläintarhanlahden yhdistäminen on ainutlaatuinen tilaisuus kytkeä luonnontilainen ja kaupunkimainen ranta-alue kokonaisuudeksi ja vahvistaa näköyhteyksiä kaikkiin suuntiin.

Rautatien yli kulkeva korotettu kävelytie mahdollistaisi itä- ja länsipuolen yhdistämisen, sekä parantaisi puistoyhteyksiä Töölönlahdenpuiston ja Kaisaniemenpuiston välillä. Yhteys liittäisi myös rantojen ympärillä sijaitsevat kulttuurikohteet kuten Kaupunginteatterin, Oopperan ja Finlandia-talon, uuden yhtenäisen kulttuurikierroksen varrelle.

Uuden yhteyden avulla myös Hakaniemen ja Kaisaniemen metroasemat olisivat paremmin saavutettavissa. Laajemman rantabulevardin kehittäminen Kaisaniemenpuistosta Linnunlaulun alueelle yhtenäistäisi reitistön lisäksi myös viherverkostoa. Kevyet rakenteet, kuten vesiurheiluvälineiden vuokraamot, kahvilat, saunat ja laiturit, voivat tarjota alueelle uusia elämyksiä veden äärellä, heikentämättä sille ominaisia piirteitä.

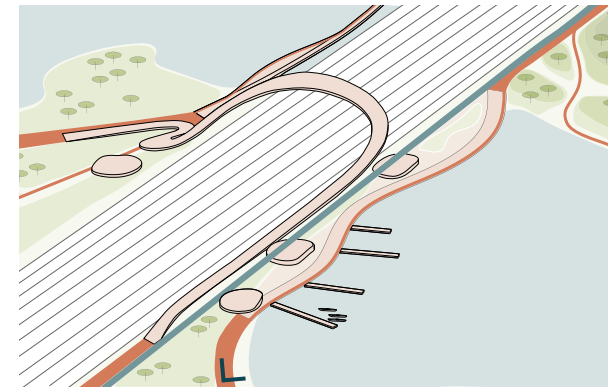
S – Rantapromenadi ja veistoksellinen silta

Tavoitteet

- Itä- ja länsipuolen yhdistäminen veistoksellisella sillalla
- Vetovoimaisen rantareitin ja kohtaamispaikan luominen
- Puistoreitin jatkaminen keskustaan asti
- Lisää rantaan sijoitettavaa viher- ja kaupunkitilaa ja lisää mahdollisuuksia päästä veden äärelle
- Määritellyt reitit pyöräilylle ja jalankululle

Selvitettävää

- Varmistettava lintualueiden säilyminen
- Koordinoituva tulvarakenteen rakentamisen kanssa

M – Rantapromenadi ja maisemaan integroidut paviljongit

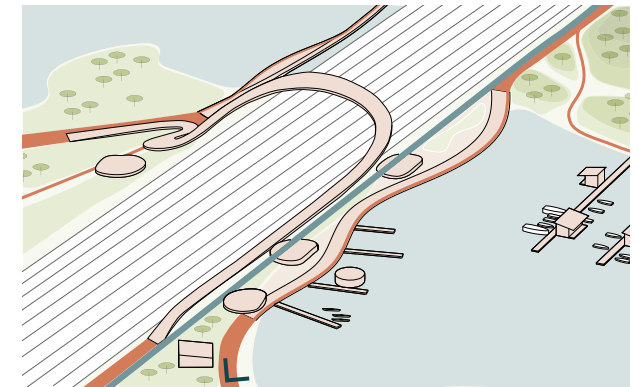
Tavoitteet

- Lisää toimintoja veden äärellä ja vesillä liikkumiseen
- Kiinnostavia paviljonkirakennuksia kulttuuri- ja yhteisötoimintaan ja sisätiloja toimintaan eri vuoden- ja vuorokaudenaikoina

Selvitettävää

- Huomioitava alueen ominaispiirteet ja avoimien näkymien säilyminen rakentamisessa

Veistoksellinen luiska

L – Rantapromenadi, paviljongit, kelluvat paviljongit ja rakenteet

Tavoitteet

- Vesialueen hyödyntäminen kelluvien paviljonkien sijoittamiseen
- Ainutlaatuinen sijainti veteen liittyviin aktiviteetteihin, kuten sauna, vesiurheiluvälineiden vuokraus ja lainaus

Selvitettävää

- Huomioitava venepaikkojen väheneminen tai tarve uudelle sijainnille

Kustannuslaskelma

WIP

Infran kustannus
2000-5000 €/m²

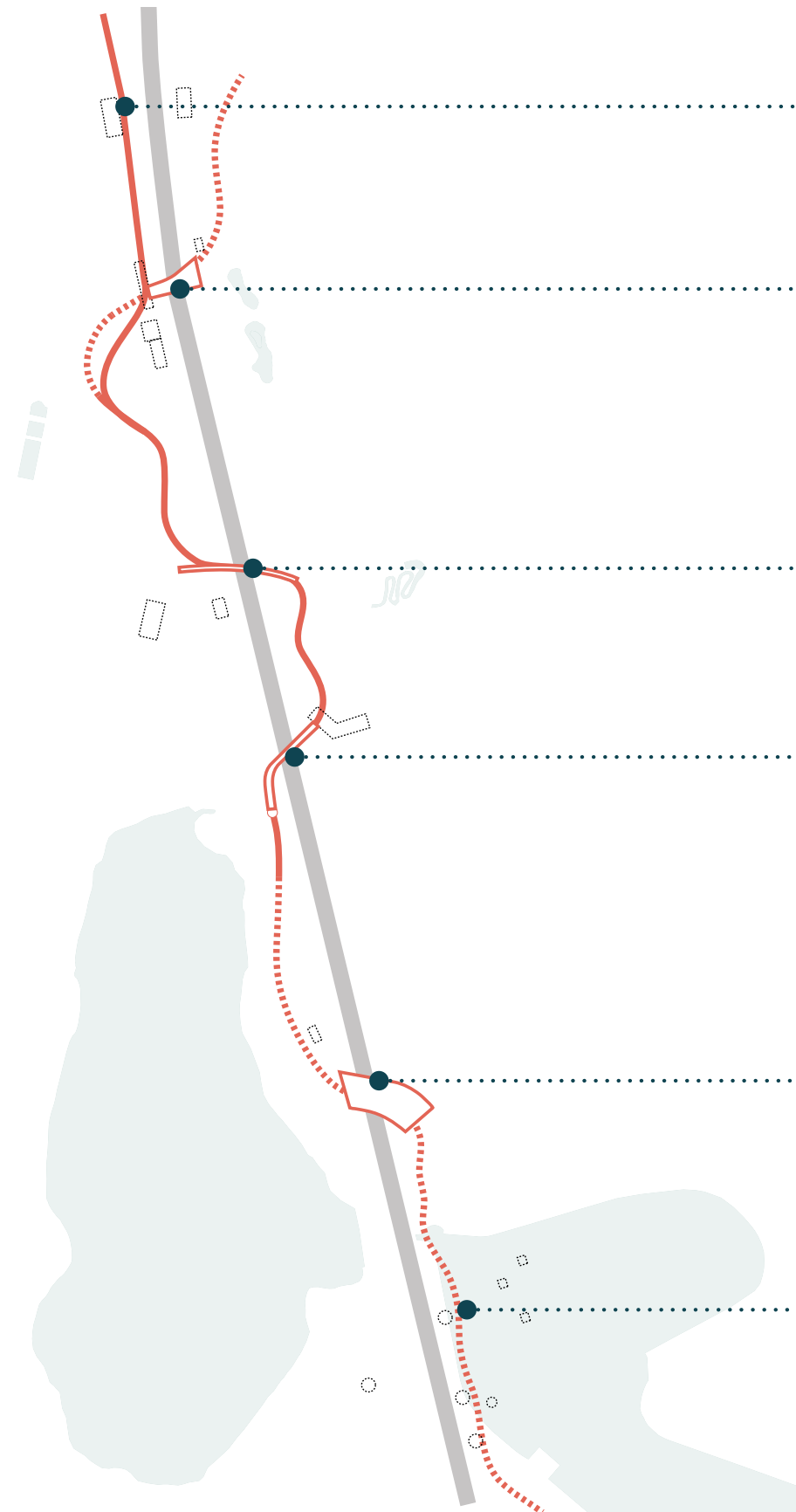
Rakennusoikeuden arvo
1000-1500 €/k-m²

Uusien rakennusten perustukset ovat pääosin vakaalla maaperällä, ja olemassa oleva baanareitti kulkee junaradan varrella.

Kudelma

Infra
18 000 m²

Rakennusoikeus
n. 39 000 k-m²

Veturitallinpihan ylitys*

Liikuntapuistojen solmukohta
(alikulku)
noin 1200 m²

Luonnosta oppiminen ja leikki
(ristikkosilta)
noin 1400 m²

Helsinginkadun lintupolku
(kevyt silta istutuksilla)
noin 900 m²

Huvila-alueen ylitys
(puistokansi)
noin 5500 m²

Kulttuurisilta*

*Muut korotetut yhteydet ja promenadit
9000 m²

Lähteet 1/2

Eräranta, S. 2023. Monilajinen kaupunki - Oikeudenmukaisuusnäkökulmia hiilinegatiivisen kaupungin planetaariseen suunnitteluun: Yhteenveto asiantuntijakeskusteluista. Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2023:32.

Granroth, C. 2021. Raportti Töölönlahden linnustosta vuonna 2021.

Hautamäki, R., Puustinen, T., Merikoski, T., & Staffans, A. 2024. Greening the compact city: Unarticulated tensions and incremental advances in municipal climate action plans. Cities, Vol. 152, 105251.

Helsingin karttapalvelu. Tärkeät lepakkoalueet [haettu 4/2025].

Helsingin karttapalvelu. Tärkeät lintualueet [haettu 4/2025].

Helsingin karttapalvelu. Arvokkaat geologiset kohteet [haettu 4/2025].

Helsingin karttapalvelu. Arvokkaat kasvikohteet, uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit [haettu 4/2025].

Helsingin karttapalvelu. Metsä- ja puustoinen verkosto, 2019 [haettu 4/2025].

Helsingin karttapalvelu. Liito-oravaverkosto, 2024 [haettu 4/2025].

Helsingin karttapalvelu. Niittyverkosto, 2021 [haettu 4/2025].

Helsingin kaupunki. Rakennusten käyttötarkoitukset [haettu 4/2025].

Helsingin kaupunki. 2015. Linnunlaulun alueen ympäristöhistoriallinen selvitys. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2015:5.

Helsingin kaupunki. 2016. Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelma VISTRA osa II. Helsingin kaupunki, kaupunkisuunnitteluvirasto.

Helsingin kaupunki. 2018. Töölönlahti-verkosto. Osallisuus 2018. Kooste kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan 2018 toteuttamien osallistavien toimenpiteiden tuloksista.

Helsingin kaupunki. 2019. Vuorovaikutusraportti. Helsinki Garden asemakaavan muutos. Helsingin kaupunki. Kaupunkiympäristön toimiala. Asemakaavoitus.

Helsingin kaupunki. 2019. Millainen on tulevaisuuden kantakaupunki? Keskustavision vuorovaikutuksen kuvaus. Helsingin kaupunkiympäristön toimiala.

Helsingin kaupunki. 2020. Helsinki Garden, Nordenskiöldinkatu 13:n ja osan Eläintarhan muusta alueesta käsittävä asemakaavan muutos (12572), kaava-aineisto.

Helsingin kaupunki. 2020. Helsingin keskustavision. Linjauksia maankäytön ja liikenteen suunnittelulle kantakaupungissa.

Helsingin kaupunki. 2021. Kaisaniemi - Siltasaari siltayhteysselvitys.

Helsingin kaupunki. 2021. Kaavarunko, Vallila 22.KO, Teollisuuskadun akseli.

Helsingin kaupunki. 2021. LUMO-ohjelma. Helsingin monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2021–2028. Kaupunkiympäristölautakunnan julkaisuja 2021:16.

Helsingin kaupunki. 2022. Vuorovaikutusraportti 2022-2031. Kallion, Alppiharjun ja Sörnäisten yleisten alueiden suunnitelma 2022-2031.

Helsingin kaupunki. 2024. Helsingin kaupungin ympäristönsuojelun tavoitteet 2040. Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2024:13.

Helsingin kaupunki. 2024. Hiilineutraali Helsinki päästövähennysohjelma -päivitys 2024. Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2024:9.

Helsingin kaupunki. 2024. Lausunnot Linnunlaulun huvila-alueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Helsingin kaupunki. 2024. Helsingin käveltävien katu- ja kaupunkitilojen suunnitteluohje. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2024:17

Helsingin kaupunki. 2024. Pasilan veturitallinpihan suunnitteluperiaatteet 2024.

Helsingin kaupunki. 2025. Diakonissalaitos. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja muu kaava-aineisto. Asemakaavan muutos.

Helsingin kaupunki. 2025. Pyörateiden rakentaminen. [verkkosivu] <https://www.hel.fi/fi/kaupunkiymparisto-ja-liikenne/pyoraily/pyorateiden-rakentaminen> [haettu 4/2025].

Helsingin seudun kauppakamari. 2022. Tulevaisuusvisio Helsingin seudulle 2050.

Helsingin yleiskaava. 2016.

HSL. 2023. Helsingin seudun kävelyn edistämishjelma.

HSL. 2024. Helsingin linjakartta 12.8.2024 – 10.8.2025

Kaupunkitutkimus TA, Lundén Architecture, Realidea & Flow. 2025. Helsingin ydinkeskustan elinvoimateot. Tilannekuva ja työryhmän periaate-ehdotukset.

Liski, M. & Alapeteri, N. 2017. Eläintarhan luoteisosan ympäristöhistoriallinen selvitys. Helsingin kaupunki & Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy.

Lähteet 2/2

Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy. 2016. Alppipuiston ympäristön yleissuunnitelma.

Mäkinen, J. 2024. Helsingin väestöntiheyden kehitys 2015-2040. Helsingin kaupunki, yleiskaavoitus.

MASU-planning. 2024. Kaivokadun ympäristösuunnitelma.

MASU-planning. 2024. Töölönlahti – maisema ja suunnittelun lähtökohdat.

MASU-planning. 2024. Töölönlahdenpuisto. Idea- ja konseptisuunnitelma.

Nieminen, M., Makkonen, H., Nupponen, T. & Vasko, V. 2021. Luontoselvitykset Helsingin Töölönlahdella vuonna 2021. Faunatican raportteja 90/2021.

Norppa, M. 2020. Helsingin kävelyn edistämishjelma: Tutkimuskatsaus. Kaupunkiympäristön aineistoja 2020:9.

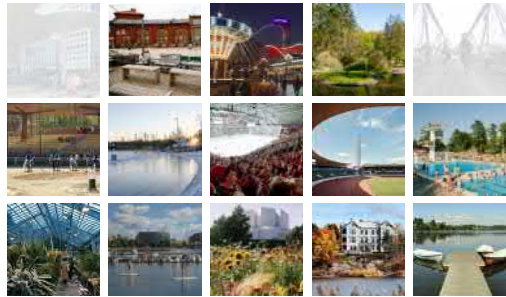
Pentagon Design. 2024. Töölönlahden työpajat ja kyselyt konsepti- ja ideasuunnittelun pohjaksi – suositukset ja yhteenveto.

Tikkakoski, P. ym. 2024. Kohti ilmastokestävää kaupunkisuunnittelua : Opas ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen edistämiseen alueidenkäytön suunnittelussa, kaavoituksessa ja rakentamisessa. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 18/2024.

Tyrväinen, L. ym. 2024. Luontoympäristön terveysvaikutukset ja niiden taloudellinen merkitys. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 76/2024.

Kuvalähteet

s. 12

Ylärivistä alkaen vasemmalta oikealle:

Veturitallinpiha © Aleks Kinnunen / HS 9.5.2022

Linnanmäki © Konsta Linkola

Alppipuisto © Hemmo Rättyä

Laakson ratsastuskenttä © VMorozoff, Wikimapia

Eläintarhan urheilukenttä talvella © Helsingin kaupunki, palvelukartta

Jäähalli – <https://hifk.fi>

Olympiastadion © Tuomas Uusheimo

Uimastadion © Konsta Linkola

Talvipuutarha – <https://fi.pinterest.com/pin/293508100710460601/>

Siltasaari © Volodymyr Vlasenko

Töölönlahdenpuisto ja Finlandia-talo © Joel Peltonen / YLE

Linnunlaulu © Jaanis Kerkis / HS 29.10.2016

Töölönlahti – <https://pxhere.com/en/photo/905292>

s. 15

Töölönlahti © Kaisa Paastela / Helsingin Uutiset

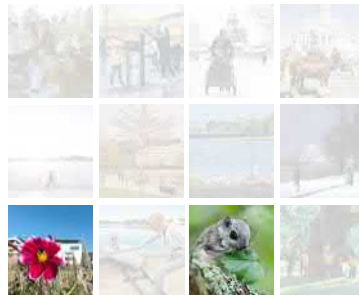
Alppipuisto © Carmen Lee / Lundén Architecture Company

s. 19 – 20

Näkymiä tarkastelualueelta
© Carmen Lee / Lundén
Architecture Company

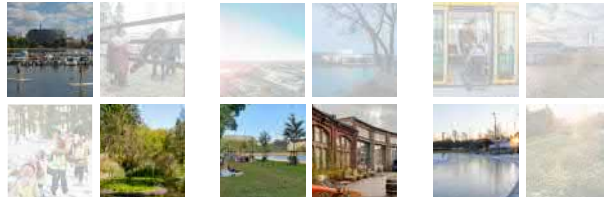
s. 22

Töölönlahdenpuisto © Tiina Merikoski /
Lundén Architecture Company

Liito-orava © Alamy / independent.uk.co

s. 23

Siltasaari © Volodymyr Vlasenko Siltasaari

Alppipuisto © Hemmo Rättyä

Tokoinranta © Jussi Vehkaranta / Helsingin Uutiset

Veturitallinpiha © Aleks Kinnunen / HS 9.5.2022

Eläintarhan urheilukenttä talvella © Helsingin kaupunki,
palvelukartta

s. 31

Ylärivistä alkaen vasemmalta oikealle:

Havainnekuva Triplan edustalta länteen,
Pasila © ALA Architects & MASU Planning

Veturitallinpiha © Aleks Kinnunen / HS
9.5.2022

Alppipuisto © Hemmo Rättyä

Olympiastadion © Tuomas Uusheimo

Talvipuutarha – <https://fi.pinterest.com/pin/293508100710460601/>

Linnanmäki © Konsta Linkola

Linnunlaulun taideterassi © Anni Hanén

Linnunlaulu © Jaanis Kerkis / HS 29.10.2016

Talvipuutarha © oravankesäpesä.net

Ravintola Cajsan Helmi © Kristiina Lehto / YLE

s. 34

*Ylhäällä vasemmalla:*Ja-lankulku silta, Saint Laud, Angers, Ranska / Dietmar Feichtinger Architects
Kuva ©David Bureau

Ylhäällä oikealla:
Skaistakalnis Park, Liettua / PUPA
Kuva © Aistė Rakauskaitė

Alhaalla vasemmalla:

Yhteys Dyer Avenuen yli, High Line, New York
Kuva© Andrew Frasz

Alhaalla oikealla:

Moynihan Connector, High Line, New York
Kuva© Andrew Frasz

s. 36

Ylhäällä vasemmalla:
Activity Landscape, Kastrup, Tanska / MASU Planning
Kuva: <https://landezine.com/activity-landscape-kastrup-by-masu-planning/>

Ylhäällä oikealla:
Opera Park, Kööpenhamina, Tanska / Cobe
Kuva © Francisco Tirado

Alhaalla vasemmalla:
Hofbogen, Rotterdam, Hol-lanti. Kuva: <https://dudokrealstate.com/portfolio/commercieel-vastgoed/hofbogen>

Alhaalla oikealla:
Treetop walk, Hamaren Activity Park, Fyresdal, Norja / EFFEKT
Kuva © Rasmus Hjortshøj

s. 38

Ylhäällä vasemmalla:
Kärven lintutorni, Getterön, Varberg, Ruotsi / White Arkitexter
Kuva © Felix Gerlach

Ylhäällä oikealla:
Underpass Park, Toronto, Kanada
Kuva © Rick Harris

Alhaalla vasemmalla:
Sandgrund Park / Thorbjörn Andersson + Sweco Architects
Kuva © Åke E:son Lindman

Alhaalla oikealla:
Gellerup City Park, Aarhus, Tanska / EFFEKT
Kuva © Rasmus Hjortshøj

Lundén Architecture Company
Siltasaarenkatu 18-20 B, 2nd Floor
00530 Helsinki, Finland

T +358-40-521-3174
E info@lunden.co
W www.lunden.co